

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 4432
ISSN: 1108-7315

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ - ΑΡ. ΦΥΛ. 168, ΧΡΟΝΟΣ 36ος, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2026 - ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

- Η ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΣΤΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ
- ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΕΑΝΔΙΠ
- ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ Δ.Σ.Π.

Επιτροπές Μητρώου

Πρωτοβάθμια Επιτροπή Μητρώου

Πρόεδρος: Ηλίας Ιωάννου

Γραμματέας: Απόστολος Κόντος

Μέλη: Ραχήλ Κρητικού

Κυριακή Κουντούρη

Γιώργος Μιχαηλίδης

Αναπληρωματικά μέλη: Σταυρούλα Μελά, Νικόλαος Κάσσης, Κυριακή Ανδριομένου, Μιητιάδης Κήλαπαδάκης, Ελένη Μαζαράκη

Δευτεροβάθμια Επιτροπή Μητρώου

Πρόεδρος: Ελένη Ευαγγελιοπούλου

Γραμματέας: Δήμος Κοντοδήμος

Μέλη: Ευαγγελία Καπελλιάκου

Κωνσταντίνος Κοροβός

Ηλίας Χαμαριάς

Αναπληρωματικά μέλη: Αικατερίνη Κυλιάκου, Ιωάννα Καλομπράτσου, Μαρίνα Αθιφεροπούλου, Κωνσταντίνος Λαμπράκης, Στέφανος Μυλωνάς

Ειδική Επιτροπή Εποπτείας κατά την άσκηση (άρθρο 14 του ΚτΔ)

Υπεύθυνος: Ηλίας Κηλάππας

Επιτροπή Υπεράσπισης Ανθρώπινων Δικαιωμάτων & Κράτους Δικαίου (άρθρο 90ΚτΔ)

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καραμιζάρης

Αναπληρώτρια: Ευαγγελία Αποστολίδου

Μέλη: Γεώργιος Καρατζάς, Ηλίας Τζιτζικάκης, Κυριάκος Καρυδάς, Στυλιανός Φαζάκης

Επιτροπή Νέων και Ασκουμένων Δικηγόρων

Υπεύθυνοι: Παναγιώτης Σταματογιάννης, Στυλιανός Φαζάκης

Μέλη: Βασίλειος Πεταλιάς, Αθηνά Σταμελιάκη, Ζωή Γεράνη

Επιτροπή Εμμίσθων Δικηγόρων

Υπεύθυνος: Αριστομένης Μπαλιάσкас

Αναπληρωτής: Ηλίας Ποιηλάκης

Μέλος: Βασίλειος Πεταλιάς

Επιτροπή Ενωσιακών και Αλληλοδαπών Δικηγόρων

Υπεύθυνη: Αθηνά Σταμελιάκη

Αναπληρωτής: Πολυχρόνης Περιβολάρης

Μέλη: Βασίλειος Πεταλιάς, Ηλίας Ποιηλάκης, Γεώργιος Καραμιζάρης

Εκπροσώπηση Δ.Σ.Π. στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.

Υπεύθυνος: Γεώργιος Καραμιζάρης

Αναπληρωτής: Στυλιανός Φαζάκης

Επιτροπή για το νέο Δικαστικό Μέγαρο και τον Δικαστικό Χάρτη

Υπεύθυνος: Στυλιανός Φαζάκης

Αναπληρωτές: Γεώργιος Καραμιζάρης, Βασίλειος Πεταλιάς, Παναγιώτα Μπουρητίδου

Εκπροσώπηση Δ.Σ.Π. στο Συμβούλιο Δικηγορικών Συλλόγων Ευρώπης (C.C.B.E.)

Υπεύθυνη: Ηλίας Ποιηλάκης

Αναπληρωτής: Διονύσιος Πιθέσσας

Μέλη: Ισμήνη Ζώρζου, Μαρία Φλωροπούλου-Μακρή, Ζωή Γεράνη, Μαρία Σταματογιάννη, Ιωάννης Μανουσάκης, Κωνσταντίνος Φιλέγκας

Επιτροπή Λειτουργίας των Δικαστηρίων

Υπεύθυνος: Βασίλειος Πεταλιάς

Αναπληρωτής: Ιωάννης Βούτας

Μέλη: Γιώργος Καραμιζάρης, Δήμος Κοντοδήμος, Παναγιώτης Σταματογιάννης,

Εξώφυλλο:

Πίνακας: «Η Έξοδος του Μεσολογγίου, 1853»

Βρυζάκης Θεόδωρος (1814 - 1878)

Λάδι σε μουσαμά 169x127 εκ.

EDITORIAL

Η Άνοιξη, η εποχή της αναγέννησης, της αισιοδοξίας και της ελπίδας, αυτές τις μέρες μοιάζει τόσο σκοτεινή... Η Μέση Ανατολή φλέγεται για μια ακόμη φορά, ίσως τη χειρότερη απ' όλες. Τα παιδιά των ανθρώπων, τα παιδιά μας, γίνονται βορά στις ορέξεις πολεμοχαρών ηγετών που ανενδοίαστα σκορπούν τον όλεθρο. Κι όλοι εμείς, μικροί, αδύναμοι και τρομαγμένοι, παρακολουθούμε τις πολεμικές μηχανές να σκοτώνουν και να καταστρέφουν, τους συνανθρώπους μας να θρηνούν τους αγαπημένους τους, να ξεριζώνονται ή να τρέχουν έντρομοι στα καταφύγια, ελπίζοντας να μην έρθει κάποτε και η δική μας σειρά. Η ασφάλεια, το διεθνές δίκαιο, η αλληλεγγύη, η αξιοπρέπεια, η αξία και μοναδικότητα της ανθρώπινης ζωής, όλα όσα μέχρι χθες θεωρούνταν αυτονόητα, πλέον αμφισβητούνται με πρωτοφανή θρασύτητα, αν δεν έχουν ήδη ολότελα καταρρεύσει. Πώς θα δοθεί ένα τέλος σε όλα αυτά; Πώς θα μπορέσει η ανθρωπότητα να οδηγηθεί σε ένα μέλλον ειρηνικό και ασφαλές; Πώς, για πόσο ακόμη, μπορούμε να ανεχόμαστε να ελέγχουν τις ζωές μας, τις τύχες μας, οι μικρόψυχοι, κυνικοί, φανατικοί, αιμοσταγείς υπάνθρωποι, είτε αυτοί λέγονται «πρόεδροι», «πρωθυπουργοί» ή «μουλάδες»; Μήπως είμαστε το ίδιο υπεύθυνοι με αυτούς που αφήνουμε ανεξέλεγκτους να μας κυβερνούν;

Όλοι αναρωτιόμαστε πώς θα τελειώσει αυτός ο πόλεμος και ο πλέον αρμόδιος, Δημήτρης Σταθακόπουλος, μας παρουσιάζει τα πιθανά σενάρια επίλυσης της κρίσης με τρόπο που διασφαλίζει την επιβίωση και τον στρατηγικό «θρίαμβο» κάθε πλευράς. Πόσο δύσκολο φαντάζει κάτι τέτοιο αυτή τη στιγμή!

Με δέος παρακολουθούμε τα «έξυπνα

όπλα», να ελέγχονται και κατευθύνονται από την τεχνητή νοημοσύνη, που πλέον έχει γίνει αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης δραστηριότητας. Αναπόφευκτα, και στον δικό μας τομέα, αυτόν της Δικαιοσύνης. «Η ενσωμάτωσή της στον νομικό χώρο δεν αποτελεί πλέον θεωρητική προσέγγιση, αλλά πραγματικότητα», όπως επισημαίνουν οι Μαίρη Φλωροπούλου, Ηλίας Πολλάλης και Διονύσης Πλέσσας, στην παρουσίαση της πολύ σημαντικής και ιδιαίτερα χρήσιμης επιστημονικής ημερίδας που διοργάνωσε ο Σύλλογός μας για την Τεχνητή Νοημοσύνη στη Δικαιοσύνη. Και, μια και ο λόγος για το Δίκαιο, αξίζει να διαβαστεί η μελέτη του Αθανασίου Καβούκα, που πραγματεύεται ζητήματα συγκριτικού δικαίου της ελληνικής και της αγγλοσαξονικής έννομης τάξης.

Ο αυταρχισμός του «πλανητάρχη» είναι πλέον πανθομολογούμενος και ένα ακόμη δείγμα αντιθεσμικής συμπεριφοράς και αυταρχισμού του μας παρουσιάζει η Κατερίνα Μαντούβαλου, με αφορμή με το πρόσφατο διάταγμά του για τα κρατικά κτίρια. Μια και μιλάμε για αυταρχισμό, τι συμβαίνει άραγε σε όποιον υπερασπίζεται μέσα στην Τουρκία την αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων; Η Λίλη Αποστολίδου γράφει για την «παράδοξη», όπως την χαρακτηρίζει, υπόθεση του Γιάννη-Βασίλη Γιαϊλαλί.

Αξίζει ακόμη να διαβαστούν το πολύ εμπεριστατωμένο άρθρο της Έλλης Αβραμίδου, σχετικά με την ποινική ευθύνη των ομάδων διάσωσης για έκθεση ορειβατών, με αφορμή πρόσφατη επιχείρηση διάσωσης στον Ταϋγετο, καθώς και το κατατοπιστικό και εύστοχο κείμενο της Αικατερίνης Παπαθεοδώρου, σχετικά με τη συμφωνία Ε.Ε. και ΜΕΡΚΟΣΟΥΡ και τις επιπτώσεις της στην ελληνική αγροτική παραγωγή.

Salvador Dalí – Uranium and Atomica Melancholica Idyll (1945)

Στα πλαίσια της «Ημέρας της Διαμεσολάβησης», ο ΔΣΠ συνδιοργάνωσε με τους υπόλοιπους φορείς της πόλης, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, εορταστική εκδήλωση στην οποία τιμήθηκε ο πρώην Πρόεδρος του Συλλόγου Στέλιος Μανουσάκης για την πολύχρονη προσφορά του στον θεσμό. Ας μην ξεχνάμε ότι το δικό μας «παιδί», το ΚΕΔΙΠ, ήταν πρωτοπόρο στην καθιέρωση του θεσμού και στην κατάρτιση μεγάλου αριθμού διαμεσολαβητών.

Μια ακόμη επετειακή «ημέρα», αυτή της Ποίησης, γιορτάστηκε από το περιοδικό μας, σε συνεργασία με το περιοδικό «3η ΧΙΛΙΕΤΙΑ», που εκδίδει ο Δημήτρης Πιστικός, σε μια εξαιρετική μουσικοποιητική εκδήλωση, κατά την οποία ακούστηκαν ποιήματα και πεζά δικηγόρων λογοτεχνών, μελοποιημένα από την σπουδαία μουσικοσυνθέτρια Ελένη Γκαϊτατζή. Για την όμορφη αυτή εκδήλωση, γράφει ο Δημήτρης Πιστικός στις «ΣΤΙΞΕΙΣ» του.

Η νοσταλγία για το παρελθόν, αλλά και η αισιοδοξία για το μέλλον χαρακτήρισαν την εκδήλωση που έγινε πρόσφατα για τον εορτασμό των πενήντα χρόνων από την ίδρυση της Ένωσης Νέων και Ασκουμένων Δικηγόρων Πειραιά, της ΕΑΝΔΙΠ, στα πλαίσια της οποίας τιμήθηκαν όλοι όσοι διετέλεσαν πρόεδροι μέχρι σήμερα. «50 χρόνια μετά, τί άλλαξε;» αναρωτιέται ο Θεόδωρος Σαρρής, από τους πρωτεργάτες και πρώτος Πρόεδρος της Ένωσης, σε ένα άρθρο που αξίζει να διαβαστεί απ' όλους.

Όλοι εμείς, τα μέλη της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού, ευχόμαστε στους συναδέλφους και σε όλο τον κόσμο καλό Πάσχα και καλή Ανάσταση!

Ηλίας Τζιτζικάκης
Συντονιστής Σ.Ε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ / 168 / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ

ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
ISSN: 1108-7315
ΗΡΩΩΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 47, ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ.: 210-4176.251
<http://www.dspeir.gr>
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ:

ΗΛΙΑΣ ΚΛΑΠΠΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ.Π.

ΗΛΙΑΣ ΤΖΙΤΖΙΚΑΚΗΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
itzizikakis@gmail.com

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ
ΛΙΛΗ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ
apostev@gmail.com
ΠΕΤΡΟΣ ΛΑΚΟΥΤΣΗΣ
lakoutsis.p@gmail.com

ΜΕΛΗ ΣΥΝΤ. ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:
Αλφειεροπούλου Μαρίνα
Αποστολίδου Λίλη
Βλάχος Μιχάλης
Βούτας Ιωάννης
Γαϊτανάρος Γρηγόρης
Γεωργούλια Ιωάννα
Θεοδωράτου Ιωάννα
Λακούτσος Πέτρος
Μητροπούλου Μαρία
Παναγιωτακοπούλου Σίσσυ
Πιστικός Δημήτριος
Σαπουντζάκης Γιώργος
Σαράντη Μαρία Τριανταφυλλιά
Σαρρής Θεόδωρος
Στυλιανού Αριάννα
Τσαγκαράκη - Μπαϊζου Κική
Τσελέντης Διονύσης
Τσουρούλης Ευάγγελος
Φλωροπούλου - Μακρή Μαίρη

*Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται

*Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν προσωπικές απόψεις

*Επιτρέπεται η αναδημοσίευση κειμένου υπό τον όρο να αναγραφεί η πηγή

Τυπογραφείο
Καραγιάννη

Νοταρά 92, Πειραιάς 185 35 | τηλ.: 210 4136 322 - 210 4170 475
e-mail: info@typokaragianni.gr | site: typokaragianni.gr

σελ. 04

σελ. 08

σελ. 13

σελ. 25

σελ. 33

Editorial

σελ. 01

Η Τεχνητή Νοημοσύνη στη Δικαιοσύνη και ο Οδηγός CCBE για τη χρήση της από Δικηγόρους

σελ. 04

Η σύγκρουση Ιράν – ΗΠΑ – Ισραήλ. Νομικές και στρατηγικές προκλήσεις στα Στενά του Ορμούζ

σελ. 08

Ζητήματα Συγκριτικού Δικαίου

σελ. 10

Η οριοθέτηση της ποινικής ευθύνης ομάδων διάσωσης για έκθεση ορειβατών

σελ. 13

Ημέρα της Διαμεσολάβησης

σελ. 16

Η παράδοση υπόθεση του Γιάννη - Βασίλη Γιαϊλαλί

σελ. 18

Η πύτα του περιοδικού «Δικηγορική Επικαιρότητα»

σελ. 20

Απόφαση Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά Πρωτοβουλία για νομοθετική ρύθμιση ώστε ο τοκετός και οι επιπλοκές της εγκυμοσύνης να θεωρούνται λόγος αναβολής και λόγος ανωτέρας βίας

σελ. 21

Από το «λάλον δεσποινίδιον» στη σύγχρονη μάχη δικηγόρο

σελ. 22

Αρχαιρείσιες Ένωσης Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Πειραιά (Ε.Α.Ν.ΔΙ.Π.).

σελ. 23

50 Χρόνια ΕΑΝΔΙΠ

σελ. 25

Συγκρότηση ευρείας επιτροπής για την αναγνώριση του Πειραιά ως «Μαρτυρικής Πόλης». Συμμετοχή στην επιτροπή του ΔΣΠ

σελ. 26

Η συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης- Μερκούςουρ και οι επιπτώσεις της στην ελληνική αγροτική παραγωγή και ιδιοκτησία γης

σελ. 27

ΒΙΒΛΙΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

σελ. 30

Βραδιά μελοποίησης έργων δικηγόρων- λογοτεχνών τού Πειραιά

σελ. 32

ΣΤΙΞΕΙΣ - Αφιέρωμα στους σύγχρονους Πειραιώτες Δικηγόρους ποιητές και πεζογράφους

σελ. 33

Από τον Ηρακλή στον Donald (1776-2026): η αμφισημία της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στις ΗΠΑ

σελ. 37

Απόφαση Δ.Σ. για την άσκηση υποψηφίων δικηγόρων

σελ. 41

Αρχαιρείσιες Ταμείου Αλληλοβοηθείας Δικηγόρων Πειραιά

σελ. 42

Ο ζωγράφος του πίνακα του εξωφύλλου του περιοδικού μας Θεόδωρος Π. Βρυζάκης

σελ. 42

Ολομέλεια Δικηγορικών Συλλόγων στην Αθήνα

σελ. 43

50 χρόνια μετά. Τι άλλαξε;

σελ. 44

Γιάννης Καρακουλάκης

σελ. 48

Η Τεχνητή Νοημοσύνη στη Δικαιοσύνη και ο Οδηγός CCBE για τη χρήση της από Δικηγόρους

Ηλίας Πολλάλης
Σύμβουλος Ταμίας Δ.Σ.Π.,
Αντιπρόσωπος του Δ.Σ.Π.
στη CCBE

Διονύσιος Πλέσσας
Μέλος Δ.Σ. Δ.Σ.Π.,
Αν. Αντιπρόσωπος του
Δ.Σ.Π. στη CCBE

**Μαίρη
Φλωροπούλου Μακρή**
Πρ. Αντιπρόεδρος ΔΣΠ,
Μέλος Επιτροπής CCBE

**Σκέψεις με αφορμή
την επιστημονική
ημερίδα
του Δικηγορικού
Συλλόγου Πειραιά
στις 17 Μαρτίου
2026 για την Τεχνητή
Νοημοσύνη στη
Δικαιοσύνη.**

Η ραγδαία εξέλιξη και ευρεία χρήση της τεχνητής νοημοσύνης συνιστά μία από τις πλέον καθοριστικές μεταβολές της σύγχρονης εποχής, μετασχηματίζοντας ήδη και επηρεάζοντας ουσιαστικά τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής, καθώς και τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας κρίσιμων θεσμών, μεταξύ των οποίων και η Δικαιοσύνη. Η ενσωμάτωσή της στον νομικό χώρο δεν αποτελεί πλέον θεωρητική προσέγγιση, αλλά πραγματικότητα, η οποία θέτει νέα δεδομένα τόσο ως προς την άσκηση του δικηγορικού λειτουργήματος όσο και ως προς τη λειτουργία του δικαστικού συστήματος.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά, συνεχίζοντας τις επιστημονικές του πρωτοβουλίες γύρω από το σύγχρονο αυτό ζήτημα, διοργάνωσε την Τρίτη 17 Μαρτίου 2026 επιστημονική ημερίδα με θέμα «Η Τεχνητή Νοημοσύνη στη Δικαιοσύνη». Η εκδήλωση εντάσσεται σε μία ευρύτερη προσπάθεια κατανόησης και θεσμικής αποτίμησης των επιπτώσεων της τεχνητής νοημοσύνης στο νομικό πεδίο και επικεντρώθηκε

ιδίως σε δύο άξονες: αφενός στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό για την Τεχνητή Νοημοσύνη (EU AI Act) και αφετέρου στον Οδηγό του Συμβουλίου των Δικηγορικών Συλλόγων της Ευρώπης (CCBE) για τη χρήση της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (GenAI) από δικηγόρους.

Η παρουσία και ο προλογικός χαιρετισμός του Υπουργού Δικαιοσύνης κ. Γεωργίου Φλωρίδη ανέδειξαν τη θεσμική σημασία του ζητήματος, καθώς έγινε αναφορά στις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, αλλά και στις δυνατότητες αξιοποίησης της τεχνητής νοημοσύνης για την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δικαστικού συστήματος, συμπεριλαμβανομένων ζητημάτων αξιολόγησης των δικαστικών λειτουργιών. Από την πλευρά του, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. Ηλίας Κλάππας επεσήμανε, με έμφαση, ότι η τεχνολογική καινοτομία συνοδεύεται αναπόφευκτα από νέους κινδύνους και προκλήσεις, επισημαίνοντας την ανάγκη διαρκούς επιστημονικής εγρήγορσης και

θεσμικής επαγρύπνησης.

Στο επιστημονικό μέρος της ημερίδας, οι εισηγήσεις των ομιλητών ανέδειξαν πολυεπίπεδα τη φύση, τις δυνατότητες και τους περιορισμούς της τεχνητής νοημοσύνης στην Δικαιοσύνη. Ο κ. Βασίλης Καρκατζούνης, ως Ειδικός Γραμματέας Τεχνητής Νοημοσύνης και Διακυβέρνησης Δεδομένων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προσέγγισε το ζήτημα από τη σκοπιά της δημόσιας πολιτικής και της ρυθμιστικής διακυβέρνησης ρόλο τον οποίο εξάλλου θέλει να διαδραματίσει θεσμικά το Υπουργείο. Ο κ. Κωνσταντίνος Π. Αναγνωστόπουλος, μέλος της Διαρκούς Επιστημονικής Επιτροπής του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την Τεχνητή Νοημοσύνη, ανέλυσε τις θεσμικές διαστάσεις της εισαγωγής της ΤΝ στη δικαιοσύνη με γνώμονα τον Κανονισμό της ΕΕ για την ΤΝ, ενώ ο κ. Δημήτρης Μελίδης, διδάσκων στο ΕΚΠΑ στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Δικαιοσύνη, Τεχνητή & Κυβερνοασφάλεια», εστίασε ιδίως στις ηθικές και τεχνολογικές πτυχές της ΤΝ οι οποίες θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο της χρήσης της. Ιδιαίτερη βαρύτητα είχε η συμβολή του κ. Peter Homoki, δικηγόρου, πρώην Προέδρου της Επιτροπής Δικαίου

& Πληροφορικής του CCBE και Υπεύθυνου Συντακτικής Επιτροπής Οδηγιών CCBE για Τεχνητή Νοημοσύνη αναφορικά με τον τρόπο που θα πρέπει να χρησιμοποιούμε την παραγωγική ΤΝ στα δικηγορικά μας γραφεία. Τον συντονισμό της ημερίδας είχε ο κ. Διονύσης Πλέσσας, Σύμβουλος του ΔΣΠ και Συντονιστής της Επιτροπής Πληροφορικής.

Αφετηρία της συζήτησης αποτέλεσε η έννοια της τεχνητής νοημοσύνης ως συνόλου συστημάτων που επιδεικνύουν «ευφυή» συμπεριφορά, αναλύοντας το περιβάλλον τους και ενεργώντας, με έναν βαθμό αυτονομίας, προς την επίτευξη προκαθορισμένων στόχων. Η διάκριση μεταξύ συστημάτων που λειτουργούν αποκλειστικά στον ψηφιακό χώρο (όπως μηχανές αναζήτησης, συστήματα αναγνώρισης φωνής ή εικόνας) και εκείνων που ενσωματώνονται σε φυσικές συσκευές (όπως ρομποτικά συστήματα ή αυτόνομα οχήματα) καταδεικνύει το εύρος της τεχνολογικής διείσδυσης. Οι επιπτώσεις των εφαρμογών αυτών είναι ήδη αισθητές σε επίπεδο διοίκησης, οικονομίας και κοινωνίας, ενώ η σταδιακή τους ενσωμάτωση στη δικαιοσύνη δημιουργεί νέα δεδομένα για την απονομή του δικαίου.

Στο κανονιστικό επίπεδο, κεντρική θέση κατέχει ο Ευρωπαϊκός Κανονισμός για την Τεχνητή Νοημοσύνη (EU AI Act), ο οποίος συνιστά το πρώτο ολοκληρωμένο ρυθμιστικό εγχείρημα διεθνώς στον τομέα αυτό. Ο Κανονισμός αποσκοπεί στη θέσπιση ενιαίου νομικού πλαισίου για την ανάπτυξη, διάθεση και χρήση συστημάτων τεχνητής νοημο-

ας, της λογοδοσίας και της ανθρώπινης εποπτείας καθίσταται, συνεπώς, επιτακτική.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η συζήτηση για τις δυνατότητες και τους κινδύνους της χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης στη δικαιοσύνη. Από τη μία πλευρά, αναδείχθηκαν τα οφέλη που συνδέονται με την επιτάχυνση των διαδικασιών, τη μεί-

Οι ομιλητές στην ημερίδα από αριστερά κ.κ. Κωνσταντίνος Π. Αναγνωστόπουλος, Βασίλης Καρκατζούνης, Δημήτρης Μελίδης

σύνης εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με γνώμονα την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και την προώθηση μιας ανθρωποκεντρικής και αξιόπιστης τεχνολογίας όπου η εποπτεία των συστημάτων γίνεται αποκλειστικά από τον άνθρωπο. Παράλληλα, επιδιώκεται η ενίσχυση της εσωτερικής αγοράς και η προαγωγή της καινοτομίας, μέσω ενός συστήματος ρύθμισης που βασίζεται στην αξιολόγηση κινδύνου.

Η σημασία του Κανονισμού για τον χώρο της δικαιοσύνης είναι ιδιαίτερα αυξημένη, καθώς οι εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης ενδέχεται να επηρεάσουν κρίσιμες λειτουργίες, όπως η επεξεργασία υποθέσεων, η υποστήριξη στη λήψη δικαστικών αποφάσεων και η διαχείριση δικαστικών δεδομένων. Η ανάγκη διασφάλισης της διαφάνει-

ωση του διοικητικού φόρτου και τη βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη. Από την άλλη, επισημάνθηκαν οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την αξιοπιστία των συστημάτων, την πιθανότητα σφαλμάτων ή προκαταλήψεων, την αδιαφάνεια στον τρόπο «σκέψης» των αλγορίθμων και την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Η ανάγκη διατήρησης του ανθρώπινου παράγοντα ως τελικού φορέα κρίσης αναδείχθηκε ως θεμελιώδης αρχή.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στον Οδηγό του CCBE για τη χρήση της παραγωγικής τεχνητής νοημοσύνης (GenAI) από δικηγόρους, ο οποίος δημοσιεύθηκε στις 2 Οκτωβρίου 2025 και αποτελεί ένα από τα πρώτα οργανωμένα κείμενα κατευθυντήριων γραμμών σε ευρωπαϊκό επίπεδο για το συγκεκρι-

μένο ζήτημα. Ο Οδηγός επιχειρεί να προσδιορίσει το περιεχόμενο και τις εφαρμογές της παραγωγικής ΤΝ στο δικηγορικό έργο, ενώ παράλληλα αναδεικνύει τις ευκαιρίες και τους κινδύνους που απορρέουν από τη χρήση της επιζητώντας να εμψυχήσει την ανάγκη εκπαίδευσης των χρηστών της παραγωγικής ΤΝ εντός του δικηγορικού γραφείου και της ενημέρωσης των εντολέων.

Η παραγωγική τεχνητή νοημοσύνη, ως κατηγορία συστημάτων που δύνανται να παράγουν κείμενα, να υποστηρίζουν τη σύνταξη νομικών εγγράφων αλλά και να πραγματοποιούν τη διενέργεια νομικής έρευνας, μπορεί να λειτουργήσει ως σημαντικό εργαλείο ενίσχυσης της αποδοτικότητας του δικηγόρου. Ωστόσο, η χρήση αυτή δεν είναι απαλλαγμένη από κινδύνους, ιδίως ως προς την ακρίβεια των παραγόμενων αποτελεσμάτων και τη διασφάλιση της εμπιστευτικότητας.

Ο Οδηγός του CCBE, αντλώντας από τον Χάρτη Βασικών Αρχών του ευρωπαϊκού δικηγορικού επαγγέλματος, τον Πρότυπο Κώδικα Δεοντολογίας και τον Κανονισμό (ΕΕ) 2024/1689, επικεντρώνεται αποκλειστικά στις δεοντολογικές και κανονιστικές διαστάσεις της χρήσης της ΤΝ από δικηγόρους. Τονίζεται ότι η ευθύνη για το παραγόμενο νομικό έργο παραμένει ακέραιη στον δικηγόρο, ανεξαρτήτως της χρήσης τεχνολογικών εργαλείων. Παράλληλα, υπογραμμίζεται η ανάγκη προστασίας του επαγγελματικού απορρήτου, ιδίως σε περιπτώσεις εισαγωγής δεδομένων σε συστήματα ΤΝ, καθώς και η υποχρέωση ελέγχου της ακρίβειας των αποτελεσμάτων που παράγονται. Η συνεξέταση του κανονιστικού πλαισίου του EU AI Act και των δεοντολογικών κατευθυντήριων γραμμών του CCBE καταδεικνύει ότι η ρύθμιση της τεχνητής νοημοσύνης στο νομικό πεδίο δεν μπορεί να περιοριστεί σε νομοθετικά μέτρα, αλλά απαιτεί και

την ενεργό συμβολή των επαγγελματικών φορέων και της νομικής επιστήμης. Η διαμόρφωση ενός συνεκτικού πλαισίου χρήσης της ΤΝ προϋποθέτει τη σύζευξη νομικής ρύθμισης, δεοντολογίας και τεχνογνωσίας.

Ο Οδηγός απευθύνεται όχι μόνο σε μεμονωμένους δικηγόρους, αλλά και σε δικηγορικούς συλλόγους και νομικές εταιρείες, παρέχοντας ένα πρακτικό πλαίσιο για την υιοθέτηση υπεύθυνων πρακτικών χρήσης της τεχνητής νοημοσύνης. Σημαντική υπήρξε, στο πλαίσιο της ημερίδας, η διανομή της ελληνικής μετάφρασής του στους συμμετέχοντες, η οποία πραγματοποιήθηκε με επιμέλεια των μελών της Επιτροπής CCBE κ. Ηλία Πολλάλη, κ. Διονυσίου Πλέσσα και κας Μαίρης Φλωροπούλου – Μακρή.

Εν κατακλείδι, η ημερίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά ανέδειξε με σαφήνεια ότι η τεχνητή νοημοσύνη αποτελεί μία σύγχρονη πρόκληση που απαιτεί συστηματική επιστημονική προσέγγιση συνεχή επαγρύπνηση και θεσμική προσαρμογή. Η αξιοποίησή της δύναται να συμβάλει ουσιαστικά στην αποτελεσματικότητα της δικαιοσύνης και στην ενίσχυση του δικηγορικού έργου, υπό την προϋπόθεση ότι θα συνοδεύεται από την απαραίτητη κανονιστική και δεοντολογική θωράκιση.

Η ισορροπία μεταξύ καινοτομίας και προστασίας των θεμελιωδών αρχών του δικαίου αναδεικνύεται, έτσι, ως το κεντρικό διακύβευμα της νέας αυτής εποχής.

Ολόκληρο το κείμενο του Οδηγού βρίσκεται στη διεύθυνση: https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/IT_LAW/ITL_Guides_recommendations/EN_ITL_20251002_CCBE-guide-on-the-use-of-the-use-of-generative-AI-for-lawyers.pdf

Η σύγκρουση Ιράν – ΗΠΑ – Ισραήλ. Νομικές και στρατηγικές προκλήσεις στα Στενά του Ορμούζ

Τον Φεβρουάριο του 2026, η Μέση Ανατολή εισήλθε σε μία από τις πλέον κρίσιμες φάσεις της σύγχρονης ιστορίας της, με τη στρατιωτική σύγκρουση μεταξύ Ιράν, Ηνωμένων Πολιτειών και Ισραήλ να απειλεί την περιφερειακή και παγκόσμια σταθερότητα. Οι πρώτες επιθέσεις είχαν στόχο στρατιωτικές εγκαταστάσεις και ηγετικά πρόσωπα του ιρανικού καθεστώτος - και συνεχίζονται - ενώ οι απειλές για περιορισμό της διέλευσης πλοίων μέσω των Στενών του Ορμούζ ανέδειξαν την κρίσιμη σημασία της ναυσιπλοΐας και του διεθνούς δικαίου της θάλασσας.

Το παρόν άρθρο εξετάζει την κλιμάκωση της σύγκρουσης, τις νομικές και στρατηγικές προκλήσεις, καθώς και τα πιθανά σενάρια επίλυσης με τρόπο που διασφαλίζει την επιβίωση και τον στρατηγικό «θρίαμβο» κάθε πλευράς.

1. Η αρχική κλιμάκωση:

Στις 28 Φεβρουαρίου 2026, οι ΗΠΑ και το Ισραήλ πραγματοποίησαν συντονισμένες αεροπορικές επιδρομές σε στρατιωτικές εγκαταστάσεις του Ιράν, πλήττοντας κρίσιμες υποδομές και μειώνοντας την ικανότητα του καθεστώτος να προβάλλει στρατιωτική ισχύ. Αντιδρώντας, το Ιράν εξαπέλυσε πυραυλικές επιθέσεις και drones κατά αμερικανικών και ισραηλινών βάσεων και σε γειτονικές χώρες, ενώ απειλεί τη διέλευση εμπορικών πλοίων

του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΑΘΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**
Δρα Παντείου Πανεπιστημίου,
Δικηγόρου Πειραιά

των στα Στενά.

Η διεθνής κοινότητα αντέδρασε άμεσα, αφού η περιορισμένη ναυσιπλοΐα και η αύξηση των τιμών ενέργειας υπογράμμισαν τη στρατηγική σημασία της περιοχής. Η σύγκρουση δεν είναι πλέον απλώς περιφερειακή, αλλά απέκτησε άμεσες επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία και το διεθνές δίκαιο.

2. Στρατηγική σημασία των Στενών του Ορμούζ και του νησιού Χαργκ:

Το Στενό του Ορμούζ αποτελεί κόμβο κρίσιμης σημασίας, μέσω του οποίου διέρχεται περίπου το 20% της παγκόσμιας παραγωγής πετρελαίου και φυσικού αερίου. Οποιαδήποτε διακοπή της ναυσιπλοΐας επηρεάζει άμεσα τις τιμές ενέργειας, την παγκόσμια οικονομία και τις στρατηγικές ισορροπίες.

Το νησί Χαργκ, κύριος κόμβος εξαγωγής πετρελαίου και στρατιωτικής παρουσίας του Ιράν, αποτέλεσε στρατηγικό στόχο για τις ΗΠΑ, όχι μόνο για να περιορίσουν οικονομική ζημία αλλά και για να αποδυναμώσουν στρατιωτικά το Ιράν. Η θέση του Χαργκ και η σημασία των Στενών καταδεικνύουν την αλληλεπίδραση στρατιωτικής ισχύος, ενεργειακών συμφερόντων και διεθνούς δικαίου.

3. Νομικό πλαίσιο -

Διεθνές δίκαιο της θάλασσας:

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (UNCLOS) προβλέπει ότι τα στρατηγικής σημασίας στενά πρέπει να παραμένουν ανοικτά για διεθνή διέλευση. Παρά το δικαίωμα κυριαρχίας του Ιράν, η μονομερής διακοπή ναυσιπλοΐας συνιστά παραβίαση διεθνούς δικαίου, επιτρέποντας σε τρίτα κράτη να αναζητήσουν νομικά μέσα προστασίας της ελεύθερης διέλευσης.

Νομιμότητα χρήσης ένοπλης βίας:

Η ένοπλη δράση ρυθμίζεται από το δικαίωμα αυτοάμυνας (Άρθρο 51 Χάρτη ΟΗΕ) και από αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας. Οι επιδρομές των ΗΠΑ και του Ισραήλ δεν είχαν σαφή νομιμοποίηση βάσει αυτών των κριτηρίων, δημιουργώ-

ντας νομικές αμφιβολίες. Παράλληλα, οι απειλές του Ιράν για περιορισμό της ναυσιπλοΐας εγείρουν αντίστοιχες προκλήσεις, καθιστώντας αναγκαία την επικύρωση κάθε στρατηγικής ενέργειας μέσα σε νομικό πλαίσιο.

Διπλωματική και νομική διαμεσολάβηση:

Οι διεθνείς μηχανισμοί, συμπεριλαμβανομένων των Ηνωμένων Εθνών και διεθνών οργανισμών ενέργειας, μπορούν να επιβάλουν κανόνες, να διασφαλίσουν ελεύθερη ναυσιπλοΐα και να προτείνουν μέτρα αποκλιμάκωσης. Η νομική τεκμηρίωση κάθε στρατηγικής ενέργειας εξασφαλίζει ότι οι εμπλεκόμενοι δεν τίθενται εκτός διεθνούς νομιμότητας.

4. Προοπτικές λήξης και στρατηγική «win-win»

Η διαχείριση της σύγκρουσης μπορεί να κινηθεί σε τρεις άξονες:

Διπλωματική οδός:

Η διεθνής διαμεσολάβηση στοχεύει σε αποκλιμάκωση και συμφωνία κατάπαυσης πυρός. Ειδικά μέτρα, όπως η διεθνής εποπτεία των Στενών και η συμφωνία για ελεύθερη ναυσιπλοΐα, μπορούν να διασφαλίσουν ότι καμία πλευρά δεν υφίσταται απρόκλητη ζημία.

Στρατιωτικό αδιέξοδο και μορατόριουμ:

Η ισορροπία δυνάμεων υποδεικνύει ότι καμία πλευρά δεν μπορεί να επιβληθεί πλήρως. Ένα προσωρινό μορατόριουμ στρατιωτικών ενεργειών, με περιορισμένη στρατιωτική πίεση και αυστηρή τήρηση διεθνούς δικαίου, επιτρέπει στο Ιράν να «διατηρήσει το καθεστώς», στις ΗΠΑ να παρουσιάσουν ως νίκη την αποτροπή πυρηνικού κινδύνου και στο Ισραήλ να εμφανίσει ότι εξάλειψε την άμεση απειλή.

Οικονομική πίεση και διεθνείς κυρώσεις:

Οι κυρώσεις, η ενεργειακή κρίση και η διεθνής πίεση μπορούν να επιταχύνουν τη συμφωνία, δίνοντας παράλληλα νομική και πολιτική βάση σε κάθε πλευρά να παρουσιάσει «νίκη».

Με τον τρόπο αυτό, όλες οι πλευρές μπορούν να επικαλεστούν στρατηγικά και πολιτικά επιτεύγματα χωρίς να θίγεται η διεθνής νομιμότητα.

5. Προτάσεις για μελλοντική αποτροπή και διεθνής εποπτεία των Στενών του Ορμούζ:

α) Να διασφαλιστεί η ελεύθερη ναυσιπλοΐα μέσω διεθνών μηχανισμών, αποφεύγοντας μονο-

μερείς ενέργειες.

β) Αυστηρή τήρηση UNCLOS και Χάρτη ΟΗΕ. Η νομιμότητα αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για την αποτροπή μελλοντικών κρίσεων.

γ) Διπλωματία και πρόληψη: Η πρόληψη, μέσω διαλόγου και διεθνών συμφωνιών, παραμένει η πλέον αποτελεσματική στρατηγική για την αποφυγή νέων συγκρούσεων.

Η εφαρμογή αυτών των μέτρων επιτρέπει τη

δημιουργία «σεναρίου νίκης» για όλες τις πλευρές.

Οι ΗΠΑ εμφανίζουν ότι απέτρεψαν την πυρηνική απειλή, το Ισραήλ ότι εξασφάλισε την ασφάλειά του και το Ιράν ότι το καθεστώς επιβίωσε παρά την πίεση, διατηρώντας έστω και περιορισμένη στρατηγική ισχύ.

Συμπερασματικά, η σύγκρουση Ιράν – ΗΠΑ – Ισραήλ συνδυάζει στρατηγικό, ενεργειακό και νομικό αδιέξοδο. Το διεθνές δίκαιο, και ειδικά η UNCLOS, διασφαλίζει την προστασία της ελεύθερης ναυσιπλοΐας και καθορίζει τα όρια της νόμιμης στρατιωτικής δράσης. Η παρατεταμένη αντιπαράθεση, η περιορισμένη διπλωματική κινητικότητα και η πολυπλοκότητα των στρατηγικών συμφερόντων καθιστούν την ειρήνη δύσκολη, αλλά όχι ανέφικτη. Η εμπέδωση των κανόνων διεθνούς δικαίου, η διεθνής εποπτεία και η συντονισμένη διπλωματία παραμένουν τα πιο κρίσιμα εργαλεία για την αποτροπή επανάληψης κρίσεων και για την επίτευξη μιας κατάστασης που όλες οι πλευρές θα μπορούν να χαρακτηρίσουν ως στρατηγική νίκη.

Με την ευχή των παραπάνω ελπίζουμε σε οριστική λήξη του πολέμου και των συνεπειών του.

Ζητήματα Συγκριτικού Δικαίου

του **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΚΑΒΟΥΚΑ**
Δικηγόρου ΔΣΠ

STRICT LIABILITY OFFENCES, δηλ εγκλήματα «γνήσιας αντικειμενικής ευθύνης» του αγγλοσαξονικού δικαίου...συμβάλλουν στην προστασία του Δημοσίου Συμφέροντος (Public Policy) ή μήπως διευρύνουν υπέρμετρα την ευθύνη ;

Η ελληνική έννομη τάξη, το ποινικό μας δίκαιο, προκειμένου να αξιολογήσει (ποινικά) μια πράξη, παράλειψη ή ανοχή, λαμβάνει υπόψη τη λεγόμενη ειδική υπόσταση ενός εγκλήματος-δηλ εάν συντρέχουν ταυτόχρονα, η αντικειμενική υπόσταση (actus reus) και η υποκειμενική υπόσταση (mens rea) του αυτού εγκλήματος, στο πρόσωπο του δράστη.

Ο ποινικός νομοθέτης, για λόγους ασφάλειας δικαίου, αξιολογεί ad hoc την επίδικη υπόθεση, λαμβάνοντας υπόψη, τόσο την ίδια την πράξη, όσο και το διανοητικό και βουλευτικό στοιχείο του δράστη-πρόθεση, διανοητική κατάσταση, πνευματική διαύγεια, πνευματική ωριμότητα, ύπαρξη ή μη διαταραγμένης συνείδησης κατά την τέλεση, ανηλικότητα ή ενηλικότητα.

Ναυαρχίδα, αποτελεί η αρχή της νομιμότητας (nullum crimen nulla poena sine lege-κανένα έγκλημα, καμία ποινή χωρίς νόμο). Η αξιολόγηση της ειδικής υπόστασης (αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση) ακολουθούν.

Πώς θα αντιδρούσαν όμως οι συνάδελφοι νομομαθείς-ανεξαρτήτως νομικού κλάδου- στο άκουσμα μιας ΕΙΔΙΚΗΣ κατηγορίας ποινικών εγκλημάτων, τα

οποία τιμωρούνται ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ από την ύπαρξη ή μη της υποκειμενικής υπόστασης (mens rea) στο πρόσωπο του δράστη ; Θα φαινόταν αν μη τι άλλο ανοίκειο θαρρώ...γιατί, η πολιτεία να τιμωρήσει ποινικά κάποιον που δεν είχε καμία πρόθεση, κάποιον που ούτε γνώριζε, ούτε μπορούσε να γνωρίζει ότι... διαπράττει ποινικά κολάσιμη πράξη ; Πολλώ δε μάλλον, κάποιον που είχε λάβει όλα ανεξαιρέτως τα προσήκοντα μέτρα, αλλά απλά ήταν άτυχος ; Ή κάποιον που απλά, δίχως δική του ευθύνη, βρέθηκε στο λάθος μέρος τη λάθος στιγμή και είναι θύμα συγκυριών/περιστάσεων;

Ίσως η έννοια δημόσιο συμφέρον (public policy) να μπορούσε να αμβλύνει τις αντιθέσεις στην...προκρούστεια κλίση του δικαίου. Δηλ, να συμφέρει μια κοινωνία ως σύνολο, η ύπαρξη των strict liability crimes, δηλ εγκλημάτων «γνήσιας αντικειμενικής ευθύνης» , παρ,ότι περιορίζουν αυστηρά τα ατομικά(-προσωπικά) δικαιώματων των ιδιωτών.

Το αγγλοσαξονικό σύστημα δικαίου λοιπόν, επιλέγει αυτή την ατραπό, κατά την αρχή του υπέρτερου συμφέροντος, για την ποινική ευθύνη (criminal liability), διευρύνοντάς την, εισάγοντας τα strict liability offences , στο ποινικό-εγκλήματα γνήσιας αντικειμενικής ευθύνης.

Αξίζει να τονιστεί, πως υπάρχουν και στο αγγλοσαξονικό σύστημα στο αστικό δίκαιο (civil law) τα εν λόγω αστικά αδικήματα γνήσιας αντικειμενικής ευθύνης (strict liability torts), εκ των οποίων εγείρονται

αστικές αξιώσεις αποζημιώσεως σε χρήμα (damages) όπως υπάρχουν φυσικά και στην Ελλάδα.

Τα strict liability offences συνεπώς, υπάρχουν και μάλιστα τα περισσότερα είναι “statutory in nature”, δηλ είναι τεθειμένα σε νόμους εκ του Κοινοβουλίου (Acts of Parliament) και όχι σε δικαστικές αποφάσεις (precedent) δεσμευτικού χαρακτήρα (case law). Να σημειωθεί πως, στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπάρχουν δικαστικές αποφάσεις που έχουν ισχύ νόμου και είναι νομικά δεσμευτικές (legally enforceable).

Περιπτώσεις strict liability offences είναι:

- Possession of drugs and weapons: η κατοχή ναρκωτικών ουσιών ή/και όπλων, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα strict liability offence, δηλ «γνήσιας αντικειμενικής ποινικής ευθύνης». Εν ολίγοις, η κατοχή αυτή καθεαυτή καθιστά τον κάτοχο αυτομάτως ένοχο. Είναι ποινικά αδιάφορο εάν ο κάτοχος ισχυριστεί πως «δεν γνωρίζει πως βρέθηκε αυτό πάνω του» ή πως «κάποιος τα έβαλε με δόλο στα ρούχα του χωρίς ο ίδιος να το αντιληφθεί. Ο καταλογισμός για την κατοχή των παράνομων ουσιών είναι απόλυτος, δεν χωρεί defence (ένσταση), δεν υπάρχει

τρόπος περιορισμού της ευθύνης του κατόχου και δεν υφίσταται κανένας λόγος άρσης-ούτε του αδικού, ούτε του καταλογισμού. Κατοχή συνεπάγεται όχι απλά τεκμαιρόμενη ενοχή-αλλά τεκμαρτή (τετελεσμένη) per se. Κάθε πολίτης οφείλει να προσέχει τον προσωπικό-ιδιωτικό του χώρο-ρούχα, αυτοκίνητο, οικία-ώστε να μη βρεθούν ποτέ επιλήψιμες ουσίες και όπλα.

- Alcohol to minors: η παροχή αλκοόλ σε ανήλικους, συνιστά strict liability offence. Σε χώρους εστίασης, εστιατόρια, μπαρ κλπ, η παροχή (πώληση) αλκοόλ, στοιχειοθετεί strict liability offence, ακόμη και εάν...ο ανήλικος (minor)...πλαστογράφησε την ταυτότητά του, παρουσιάζοντας τον εαυτό του...ως ενήλικο. Ακόμη και εάν οι υπεύθυνοι του χώρου εστίασης δεν ήξεραν, ούτε μπορούσαν να γνωρίζουν ότι υφίσταται πλαστογραφία ταυτότητας από τον ανήλικο, η πλάνη τους δεν είναι συγγνωστή, έχει ποινικά αδιάφορο χαρακτήρα και το έγκλημα καταλογίζεται εις βάρος τους κανονικά.

- road traffic offences-speeding-η πιο συνηθής κατηγορία των strict liability offences-πρόκειται για

υπέρβαση του ορίου ταχύτητας της περιοχής, από τους οδηγούς Ι.Χ. Εάν το όριο είναι 30 χλμ/ώρα, ένας οδηγός που τρέχει με 40 χλμ/ώρα, αυτομάτως διαπράττει το έγκλημα, καίτοι δεν είχε επίγνωση της υπέρβασης του ορίου. Η συνθήκη της υπέρβασης, αυτή καθαυτή είναι επαρκής για τον καταλογισμό. Οποιαδήποτε μορφή άγνοιας (ή πλάνης) του οδηγού είναι αδιάφορη και μη συγγνωστή.

- Κατηγορία "health and safety", άπτεται ζητημάτων υγείας και προστασίας του καταναλωτή-αφορά κυρίως βρώσιμα (φαγώσιμα) είδη, μέσα στα οποία μπορεί να βρεθούν ακαθαρσίες, αντικείμενα μικρά (πχ βίδες) ή και νεκρά έντομα ή μικρά ζώα (πχ ποντίκια). Ακόμη και εάν ο παραγωγός αποδεδειγμένα υπέδειξε τη μέγιστη επιμέλεια και μέριμνα, έχοντας εξασφαλίσει πεντακάθαρους εγκαταστάσεις παραγωγής και συσκευασίας των τροφίμων, ακόμη και εάν πληρούνται οι πλέον αυστηρές προϋποθέσεις και οι έλεγχοι γίνονται από κρατικούς και μη φορείς περιοδικά και υπάρχουν πιστοποιητικά που το αποδεικνύουν, μια και μόνο περίπτωση που θα βρεθεί πχ ένα τρωκτικό ή ένα έντομο μέσα στο προϊόν, επαρκεί ώστε ο παραγωγός να είναι ένοχος για strict liability offence. Η προστασία των καταναλωτών είναι of utmost importance (μεγίστης σημασίας).

- Κατηγορία "Pollution control" αναφέρεται σε ζητήματα μόλυνσης από εγκαταστάσεις (πχ σε βιομηχανίες ή εργοστάσια), όταν η εκπομπή ρύπων και απορριμμάτων υπερβαίνει τα νόμιμα (εκ του νόμου) όρια. Για μια ακόμη φορά, είναι ποινικά αδιάφορο εάν επάρθησαν όλα τα προσήκοντα μέτρα από τον κύριο (ιδιοκτήτη) και τους επιβλέποντες-το αποτέλεσμα μετράει και μόνο. Οι περιστάσεις είναι ποινικά αδιάφορες και δεν δύνανται να λειτουργήσουν ως defence (ένσταση) υπέρ του κυρίου των εγκαταστάσεων.

Οι περιστάσεις, γενικότερα αποτελούν αδιάφορο ποινικά παράγοντα-ειδικότερα, στα State of affairs crimes, μια υποκατηγορία των strict liability crimes. Σε αυτή την κατηγορία η αντικειμενική υπόσταση (actus reus) συνίσταται, απλά και μόνο στην ΥΠΑΡΞΗ κάποιων περιστάσεων (state of affairs=a set of circumstances-δηλ σύνολο περιστάσεων). Ο κατηγορούμενος θα αξιολογηθεί ποινικά ως ένοχος, καίτοι δεν είχε, ούτε μπορούσε να έχει κάποια γνώση ή

επιρροή επί των περιστάσεων, ήτοι ήταν θύμα των συνθηκών-περιστάσεων. Πχ ο Α πίνει σε μπαρ χυμό πορτοκάλι-εν γνώσει του επιλέγει να μην πει αλκοόλ, καθώς θα πρέπει να οδηγήσει μετά. Ο Β, στενός φίλος του Α, βάζει κρυφά αλκοόλ στο χυμό του Α, ως μορφή αστεϊσμού. Ο Α πιάνεται σε αλκοτέστ να οδηγήσει, έχοντας υπερβεί το νόμιμο όριο. Ο Α αξιολογείται κανονικά ως ποινικά ένοχος, υπό τον νόμο Road Traffic Act (RTA) του 1988 για το αστείο-φάρσα του Β, αν και ουσιαστικά, δεν έφταιγε. Η δικαιολόγηση (justification) εκ μέρους του αγγλοσάξονα νομοθέτη, είναι πως, για λόγους public policy (δημοσίου συμφέροντος), προτάσσεται η ΑΠΟΤΡΟΠΗ των-υπό την επήρεια μέθης και ναρκωτικών-οδηγών, παρά η δίκαιη ποινική αξιολόγηση κάποιων μεμονωμένων περιστάσεων ιδιωτών. Κατ' ουσίαν στην προκρούστειο κλίση, προτιμάται το καλό των πολλών, του κοινωνικού συνόλου έναντι του ατόμου.

Υφίσταται όμως, ένας μείζων περιορισμός, των αδικιών που (αναμφίβολα, αναντίρρητα) θα υποστούν ορισμένοι ιδιώτες. Τα strict liability offences, ώστε να αμβλυνηθεί-μετριαστεί η επιβολή τους που μπορεί να είναι άδικη ή υπερβολική, έχουν πολλές φορές εξαιρετικά χαμηλές χρηματικές ποινές (σαν πρόστιμα) λογίζονται ως regulatory-quasi criminal-offences (ρυθμιστικά ημι-εγκλήματα), εν αντιθέσει με τα κανονικά crimes=εγκλήματα. Η τιμωρία ενέχει περισσότερο διδακτικό-αποτρεπτικό χαρακτήρα (deterrence) προς τους 3ους-ένα είδος «γενικής πρόληψης» περισσότερο, με σκοπό τη νουθεσία, παρά «ειδικής πρόληψης» και κατασταλτικό περιεχόμενο, εις βάρος του εκάστοτε «ενόχου».

Συνοψίζοντας, τα strict liability offences αποτελούν «όπλο» στη νομοθετική «φαρέτρα» του αγγλοσάξονα ποινικού νομοθέτη, το οποίο, δεν υφίσταται στο ελληνικό (ηπειρωτικό) δίκαιο και το οποίο, εάν υφίστατο, πιθανόν να θεωρούνταν υπέρμετρα επαχθές από μερίδα Ελλήνων νομικών, με βάση την Αρχή της Αναλογικότητας, εις βάρος των ιδιωτών. Γνώμη μου είναι όμως, πως θα έπρεπε να υπάρχει, καθώς θα αύξανε το βαθμό ατομικής ευθύνης και θα βοηθούσε σε επίπεδο θετικής μίμησης. Σε κάθε περίπτωση, κάθε χώρα έχει τη δική της έννομη τάξη-η οποία εναρμονίζεται με τα ήθη, έθιμα, τον πολιτισμό και την κουλτούρα των κατοίκων.

Η οριοθέτηση της ποινικής ευθύνης ομάδων διάσωσης για έκθεση ορειβατών

της **ΕΛΛΗΣ Π. ΑΒΡΑΜΙΔΟΥ**,
Δικηγόρου ΔΣΠ,
Δρ. Νομικής ΕΚΠΑ

Επ' αφορμή επιχείρησης διάσωσης στον Ταΰγετο¹, με επιτυχή απεγκλωβισμό οκτώ ορειβατών από δύσβατο μονοπάτι, έρχεται στο προσκήνιο ένα κρίσιμο ερώτημα που απασχολεί νομικούς και επαγγελματίες των σωμάτων ασφαλείας: πώς οριοθετείται η ποινική ευθύνη επαγγελματιών με γενικό καθήκον προστασίας, όταν καλούνται να συνδράμουν πολίτες που βρίσκονται σε κίνδυνο;

Η έκθεση² (άρθρο 306 ΠΚ) αποτελεί το σημαντικότερο έγκλημα συγκεκριμένης διακινδύ-

νωσης του ελληνικού Ποινικού Κώδικα, προστατεύοντας κάθε «αβοήθητο» πρόσωπο. Το έγκλημα της έκθεσης προστατεύει την ανθρωπινή ζωή, και, επομένως, ο κίνδυνος υγείας δεν αρκεί για την τέλεσή του. Για έκθεση με ευρεία έννοια τιμωρείται όποιος αφήνει αβοήθητο πρόσωπο που έχει υπό την προστασία του, ή που έχει υποχρέωση να το διατρέφει και να το περιθάλπει ή να το μεταφέρει, ή ένα πρόσωπο τραυμάτισε υπαίτια. Η υποχρέωση προστασίας αποτελεί τη γενικότερη πηγή υποχρέωσης, και

1. Πραγματικό περιστατικό, Ιανουάριος 2026: Η πυροσβεστική υπηρεσία ειδοποιήθηκε για τον εγκλωβισμό οκταμελούς ορειβατικής ομάδας σε δύσβατο σημείο του Ταΰγету (υψόμετρο 2.000μ.). Υπήρξε άμεση κινητοποίηση του κέντρου επιχειρήσεων, και λόγω του τραυματισμού τεσσάρων μελών, οργανώθηκε επιχείρηση αεροδιακομιδής με ελικόπτερο και επίγεια συνδρομή για τη μεταφορά των παθόντων στο Γενικό Νοσοκομείο Σπάρτης.

2. Σχετικά με το έγκλημα της έκθεσης, βλ. αναλυτικά Αβραμίδου, Το έγκλημα της έκθεσης (άρθρο 306 ΠΚ), προβλήματα ερμηνείας-εφαρμογής, 2025.

μπορεί να πηγάζει από το νόμο, από σύμβαση, ή από εκούσια άτυπη ανάληψη (πραγματική σχέση προστασίας).

Για τους επαγγελματίες διάσωσης, η υποχρέωση αυτή απορρέει πρώτον από την ιδιότητά τους. Όταν ο κληθείς προς βοήθεια επαγγελματίας είναι ο μόνος που μπορεί να παρέχει την κατάλληλη βοήθεια, έγκαιρα και αποτελεσματικά, το αβοήθητο θύμα εξαρτάται από την συνδρομή του. Ωστόσο, δεν αρκεί η γενική υποχρέωση των επαγγελματιών διάσωσης έναντι κάθε πολίτη που βρίσκεται σε ανάγκη, αλλά απαιτείται επιπλέον η πραγματική ανάληψη της παροχής βοήθειας προς το συγκεκριμένο πρόσωπο, καθώς και η εμπιστοσύνη του θύματος στην παροχή βοήθειας από τον επαγγελματία, που το ωθεί στην παραίτηση από την περαιτέρω αναζήτηση εναλλακτικών σωστικών μέσων.

Συνεπώς, όταν κάποιος βρίσκεται σε κίνδυ-

νο ζωής, από τον οποίο δεν μπορεί να προστατεύσει τον εαυτό του και καλεί προς βοήθεια έναν επαγγελματία με γενικό καθήκον προς βοήθεια, ο οποίος αναλαμβάνει τη διάσωση, προκύπτει το ερώτημα αν η αδράνεια του επαγγελματία-μη παροχή βοήθειας, μπορεί να θεμελιώσει ποινική ευθύνη για το έγκλημα της έκθεσης: στο συγκεκριμένο πραγματικό περιστατικό η επιχείρηση διάσωσης των ορειβατών ξεκίνησε άμεσα και ολοκληρώθηκε με επιτυχία, με τον απεγκλωβισμό και την μεταφορά τους στο νοσοκομείο. Τι θα συνέβαινε,

όμως, αν για παράδειγμα κρινόταν ότι το σκοτάδι ή οι καιρικές συνθήκες καθιστούν τον εντοπισμό και την προσέγγιση των ορειβατών επιχειρησιακά δυσχερή, χωρίς ωστόσο να αποκλείουν αντικειμενικά την άμεση παροχή βοήθειας, και η διάσωση αναβαλλόταν για κάποιες ώρες αργότερα;

Εδώ εντοπίζεται ένα «γκρίζο» σημείο. Συχνά σε περιπτώσεις ορεινών διασώσεων, ο παράγοντας «χρόνος» είναι ο καταλυτικός παράγοντας για τη στοιχειοθέτηση ή μη ποινικής ευθύνης σε σχέση με το εξεταζόμενο έγκλημα. Η έκθεση είναι έγκλημα διακινδύνευσης και όχι βλάβης της ζωής, και για την τέλεσή της αρκεί ο παθών να βρεθεί σε κίνδυνο ζωής. Όταν, λοιπόν, η καθυστέρηση παροχής βοήθειας αυξάνει τον κίνδυνο ζωής για το θύμα, ειδικότερα, όταν ο κίνδυνος ζωής γίνεται συγκεκριμένος ή ο ήδη υπάρχων

συγκεκριμένος κίνδυνος επιτείνεται, δηλαδή αν για την αποφυγή της βλάβης της ζωής απαιτείται πλέον να ληφθούν περισσότερα μέτρα, το έγκλημα είναι πλέον τετελεσμένο. Επομένως, στην περίπτωση που, κατά την διάρκεια της αναμονής, η κατάσταση των εγκλωβισμένων ορειβατών επιδειωνόταν, με αποτέλεσμα να διατρέξουν συγκεκριμένο κίνδυνο ζωής, θα εξεταζόταν η πιθανή τέλεση έκθεσης εν ευρεία έννοια από τους διασώστες, ακόμα και αν η διάσωση πραγματοποιούνταν αργότερα με επιτυχία.

Παράγοντες όπως η ελλιπής προετοιμασία, η μη διαθεσιμότητα αποτελεσματικών σωστικών μέσων, η λανθασμένη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, ή ακόμα και η λανθασμένη εκτίμηση της σοβαρότητας της κατάστασης μπορεί να οδηγήσουν σε λανθασμένους χειρισμούς και στην αύξηση του κινδύνου των καλούντων προς βοήθεια προσώπων. Επιπλέον, για τη μη στοιχειοθέτηση ποινικής ευθύνης για το έγκλημα της έκθεσης, η βοήθεια που θα παρασχεθεί πρέπει να είναι η κατάλληλη προς αποφυγή της βλάβης και μείωση του κινδύνου: αν, για παράδειγμα, η ομάδα διάσωσης έφτανε στους ορειβάτες αλλά δεν διέθετε τα απαραίτητα φαρμακευτικά μέσα ή τον κατάλληλο εξοπλισμό για την ασφαλή μεταφορά τους, η βοήθεια θα ήταν ακατάλληλη να άρει την κατάσταση κινδύνου και η (ενδεχόμενη) ποινική ευθύνη θα παρέμενε.

Συχνά τα όρια ανάμεσα στη θεμιτή επιχειρησιακή

κρίση και στην ποινικά κολάσιμη συμπεριφορά είναι εξαιρετικά λεπτά. Ένας εσφαλμένος χειρισμός, μια καθυστέρηση ή μια λανθασμένη εκτίμηση των συνθηκών μπορούν, υπό προϋποθέσεις, να αποβούν μοιραία. Ωστόσο, η ποινική ευθύνη πρέπει πάντα να εξετάζεται κατά περίπτωση, με βάση τις ιδιαίτερες πραγματικές συνθήκες και τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε υπόθεσης. Η Πολιτεία απαιτεί από τους επαγγελματίες διάσωσης να είναι παρόντες και να συνδράμουν τους πολίτες, φέροντας όμως παράλληλα την υποχρέωση να τους παρέχει τον αναγκαίο εξοπλισμό, τις κατάλληλες γνώσεις και την κατάλληλη εκπαίδευση, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται άμεσα και αποτελεσματικά στην αποστολή τους. Η ισορροπία αυτή είναι καθοριστική τόσο για την προστασία της ανθρώπινης ζωής όσο και για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς και στα πρόσωπα που έχουν αναλάβει το έργο της διάσωσης.

Ημέρα της Διαμεσολάβησης

Στις 20/3/2026 ο ΟΠΕΜΕΔ, ο ΔΣΠ και το ΕΒΕΠ συνδιοργάνωσαν εορταστική εκδήλωση για την «ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ» υπό την αιγίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΕΒΕΠ. Χαιρετισμό στην εκδήλωση απηύθυναν ο κ. Κωνσταντίνος Μενουδάκος, Πρόεδρος ΟΠΕΜΕΔ, Πρόεδρος Συμβουλίου Επικρατείας ε.τ., ο κ. Ηλίας Κλάππας, Πρόεδρος ΔΣΠ, ο κ. Βασίλης Κορκίδης, Πρόεδρος ΕΒΕΠ, η κα Ολυμπία Αναστασοπούλου, Ειδική Γραμματέας Εναλλακτικής Επίλυσης Διαφορών του Υπουργείου Δικαιοσύνης και ο κ. Ανδρέας Κουτσόλαμπρος, Πρόεδρος ΔΣΑ. Ομιλητές ήταν η κα Μαρία Σιμιτσή – Βετούλα Αντιπρόεδρος Αρείου Πάγου ε.τ., Μέλος της GEMME HELLAS, η Δρ Φαίη Μακταντάση Διευθύντρια Ερευνών του Ερευνητικού Οργανισμού διαΝΕΟσις, ο κ. Στέλιος Μανουσάκης, πρώην Πρόεδρος ΔΣΠ, Διευθυντής Κατάρτισης ΚΕ.ΔΙ.Π., η κα Νανά Παπαδογεωργάκη Δικηγόρος Αθηνών, Διαμεσολαβήτρια UK & YD, η κα Μαρούσα Πρωτοπαπαδάκη Α' Αντιπρόεδρος ΔΣΘεσσαλονίκης, Πρόεδρος Ινστιτούτου Κατάρτισης Διαμεσολαβητών Θεσσαλονίκης. Τον συντονισμό της εκδήλωσης είχε ο κ. Νι-

κού τρόπου επίλυσης διαφορών.

Τιμητική αναφορά έγινε, επίσης, στα Κέντρα Διαμεσολάβησης και Κατάρτισης που έχουν ιδρύσει και λειτουργούν Δικηγορικοί Σύλλογοι της χώρας στον Πειραιά, την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, τη Λάρισα, την Αλεξανδρούπολη, την Καβάλα, τα Χανιά, την Ιεράπετρα, την Τρίπολη.

Ξεχωριστή στιγμή της εκδήλωσης η τιμητική βράβευση, από τον Πρόεδρο του ΔΣΠ Ηλία Κλάππα εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου ΔΣΠ, καθώς και από τον ΟΠΕΜΕΔ, του Στέλιου Μανουσάκη, πρώην Προέδρου ΔΣΠ, για τη προσφορά του στο θεσμό της διαμεσολάβησης και τη ξεχωριστή συμβολή του στην ίδρυση του ΚΕ.ΔΙ.Π., του πρώτου Κέντρου Διαμεσολάβησης που δημιουργήθηκε στην Ελλάδα το 2012 με πρωτοβουλία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά σε συνεργασία με τα τρία Επιμελητήρια της πόλης.

Στην εισήγησή του ο κ. Μανουσάκης τόνισε ότι **«ο δικηγόρος δεν πρέπει να θεωρεί τη διαμεσολάβηση απειλή ή συμβιβασμό, αλλά χρήσιμο εργαλείο για την πρόληψη και αποφυγή διαμαχών»**. Ας σημειωθεί μάλιστα ότι η ιδέα της καθιέρωσης

της «Ημέρα Διαμεσολάβησης» ήταν δική του, την οποία υλοποίησε η τότε ηγεσία του υπουργείου Δικαιοσύνης.

Παραθέτουμε το κάτωθι απόσπασμα από την ομιλία του:

"Θέλω να πιστεύω ότι ως άνθρωπος πρακτικός, έχω μια έμφυτη προτίμηση στις πράξεις από τα λόγια. Δε μου αρέσει να ωραιοποιώ τα πράγματα ούτε όμως και να απογοητεύομαι στις δυσκολίες!! Να διατυπώσω την ταπεινή μου αλλά ισχυρή προσωπική μου άποψη ότι θα μπορούσε η Πο-

κόλας Κανελλόπουλος, Γενικός Γραμματέας ΟΠΕΜΕΔ και τον γενικό συντονισμό η κα Δέσποινα Λασκαρίδου, Εκτελεστική Γραμματέας ΟΠΕΜΕΔ.

Στην εκδήλωση δόθηκε η δυνατότητα για ανταρδιά και απολογισμό των πεπραγμένων στα 15 έτη από την εισαγωγή του θεσμού στην ελληνική έννομη τάξη με τον ν.3898/2010.

Στον χαιρετισμό του ο Πρόεδρος ΔΣΠ αναφέρθηκε στις θέσεις της Ολομέλειας και του ΔΣΠ για την επόμενη ημέρα της Διαμεσολάβησης ως εναλλακτι-

λιτεία να έχει δράσει πιο γρήγορα, πιο αποφασιστικά. Να έχει προχωρήσει σε τολμηρές λύσεις.

Χάθηκαν πολύτιμες ευκαιρίες:

α) ενδεικτικά αναφέρω ότι το άρθρο 214Γ ΚΠολΔ εισάγει μεν για πρώτη φορά στο λεξικό του ελληνικού αστικού δικονομικού δικαίου το λήμμα της «διαμεσολάβησης» αλλά αποτυγχάνει να της προσδώσει την αναγκαία δυναμική, να ενισχύσει την πρακτική της αξιοποίηση.

Δεν καταφέρνει να την ανυψώσει σε δεσμευτική και ευέλικτη επιλογή για τον δικαστή. Και κάνω λόγο για το δικαστή γιατί προσυπογράφω και εγώ την άποψη εκείνων που ισχυρίζονται ότι εκεί ακριβώς εντοπίζεται ένα κρίσιμο στοιχείο για την επιτυχία του θεσμού: στη συμμετοχή (δηλαδή) του δικαστή, στην έκταση στην οποία αυτός μπορεί να παραπέμψει με τρόπο ευθύ, επίσημο και δεσμευτικό μια διαφορά σε διαμεσολάβηση, πάντα με σεβασμό στο δικαίωμα των διαδίκων στο φυσικό τους δικαστή.

Ο Έλληνας εκπαιδευμένος δικαστής έχει κύρος και αναγνωρισιμότητα που του επιτρέπουν να δραματίσει κομβικό ρόλο στη διάδοση και πρακτική αξιοποίηση της διαμεσολάβησης.

Κι αυτό είναι μόνο μία από τις αναγκαίες νομοθετικές τομές που μπορούν να τονώσουν το θεσμό. Να εξασφαλίσουν την πρακτική του εφαρμογή που θα τον κάνουν ακόμη πιο ελκυστικό στους πολίτες.

Ασφαλώς η δικαστική μεσολάβηση δε μπορεί να θεωρηθεί πανάκεια για όλες τις λειτουργίες του συστήματος απονομής της Δικαιοσύνης. Επίσης, κάθε απόπειρα του νομοθέτη να θεσπίσει ταχύτερες και αποτελεσματικές μεθόδους επίλυσης ιδιωτικών διαφορών δεν είναι μάταιη όταν αυτή έπεται από μια σφαιρική αξιολόγηση των αδυναμιών προηγούμενων διατάξεων.

Και αυτό γιατί σε κάθε μεταρρύθμιση στο σύστημα απονομής Δικαιοσύνης, ο νομοθέτης, επίκεντρο πρέπει να έχει τον πολίτη και την έννομη προστασία του και όχι τον επαγγελματία ή τα συντεχνιακά συμφέροντα και τις πιέσεις που ασκεί η καθημερινότητα.

β) Πρέπει να προχωρήσουμε σε υποχρεωτικές μορφές διαμεσολάβησης.

Να εντοπίσουμε τις κατηγορίες υποθέσεων που είναι δεκτικές υποχρεωτικής απόπειρας επίλυσης με τη βοήθεια διαμεσολαβητή (όπως οικογενειακές, εργατικές, μισθωτικές και διαφορές αυτοκινήτων).

Νομίζω ότι είναι πλέον σαφές, όσο κι αν στεναχωρώ τους δογματικούς της εθελοντικής διαμεσολάβησης ή τους άλλους σκεπτικιστές: η υποχρεωτικότητα δεν είναι ταμπού. Όχι όταν δημιουργεί μια αυστηρή μεν, αλλά σύντομη και χαμηλού κόστους προδικασία. Που να μπορούν να την ασκήσουν και να τη διαδώσουν. Σε εκείνους που επιμένουν να εκφράζουν τη βεβαιότητά τους ότι δεν πρόκειται για άλλον ένα θεσμό, αλλά για μια κοινωνική επανάσταση. Μια προοδευτική ανθρωποκεντρική μεταρρύθμιση στη βάση της Κοινωνίας μας.

Δε θα πρωτοτυπήσω αν πω ότι η διαμεσολάβηση ως ιδέα και πρακτική, βρίσκει εφαρμογή σε κάθε

μορφή κοινωνικής συμβίωσης. Σε κάθε πυρήνα της ανθρώπινης κοινωνίας και της συνύπαρξής μας : στο σχολείο, στην οικογένεια, στους εργασιακούς χώρους, στο εμπόριο, στην επιχειρηματικότητα.

Η ενασχόληση μου όλα αυτά τα χρόνια με το θεσμό της διαμεσολάβησης, έδειξε ξεκάθαρα ότι παρά τα αναμφισβήτητα πλεονεκτήματα και οφέλη για τα μέρη, δε θα καταστεί πραγματικότητα από μόνη της."

Επίσης μεταξύ των άλλων σχετικά με το ρόλο του διαμεσολαβητή ο κ. Μανουσάκης ανέφερε:

"Ιδιαίτερη όμως προσοχή πρέπει να δοθεί στο πρόσωπο του διαμεσολαβητή. Αρκεί ο χαρισματικός διαμεσολαβητής, το πρόσωπο εκείνο που ως χαρακτηριστήρας και ως ρόλος είναι πλασμένος για την επίλυση των διαφορών; Αρκεί αυτό ή πρέπει να είναι εκπαιδευμένος με δεξιότητες και ειδικά γνωστικά εργαλεία όπως διαπραγματευτική ικανότητα, ικανότητα ακρόασης, εστίασης και υποβολής καίριων και ουσιαστικών ερωτήσεων, ικανότητα διαχείρισης συναισθηματικών διακυμάνσεων και κρίσεων, ψυχραιμία, είναι τα απολύτως αναγκαία αλλά όχι και αυτονόητα. Για αυτόν ακριβώς το λόγο και πρέπει να καλλιεργούνται και να επιδιώκονται οι δεξιότητες και τα εργαλεία αυτά".

Η εκδήλωση, η οποία ομολογουμένως γνώρισε μεγάλη επιτυχία, έχει αναρτηθεί στο διαδικτυακό κανάλι του ΔΣΠ στο You Tube

Η παράδοση υπόθεση του Γιάννη - Βασίλη Γιαϊλαλί

της **ΛΙΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ**
Μέλος Δ.Σ. ΔΣΠ

Το 2016 στην Άγκυρα διοργανώθηκε συνέδριο με θέμα "Ο Νομός Τραπεζούντας και το Ποντιακό Ζήτημα στον 1 Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά". Στο συνέδριο συμμετείχαν Έλληνες και Τούρκοι ομιλητές. Ανάμεσά τους και ο Γιάννης Βασίλης Γιαϊλαλί. Η εισήγησή του είχε θέμα: "Ο αγώνας μου με την φτώχεια από τον Πόντο μέχρι τη Μαύρη θάλασσα και για την Ύπαρξη απ' την Μαύρη θάλασσα μέχρι τον Πόντο." Μιλώντας αργότερα για το συνέδριο αυτό θα πει: "Βλαστήσαμε ξανά μέσα από τις ιστορικές μας ρίζες των 2800 ετών". Το να υπερασπίζεσαι όμως στην Τουρκία την αναγνώριση της γενοκτονίας των Ποντίων δεν είναι ένα απλό θέμα. Μπορεί να επισύρει πολλές εις βάρος σου συνέπειες. Αρκεί να διαβάσει κανείς στον ελληνικό τύπο τις αντιδράσεις της Άγκυρας στις εκδηλώσεις μνήμης των ποντικών σωματείων που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο στην Ελλάδα. Και τούτο παρά τη σημαντική ομάδα Τούρκων ιστορικών και διανοούμενων που έχουν ταχθεί υπέρ της αναγνώρισης της γενοκτονίας.

Η ιστορία του Γιάννη Βασίλη Γιαϊλαλί θα μπορούσε ν' αποτελέσει σενάριο κινηματογραφικής ταινίας. Γεννήθηκε στην Σαμψούντα το 1974 και μεγάλωσε σαν Τούρκος εθνικιστής. Το μικρό του όνομα ήταν Ιμπραήμ. Υπηρετώντας τη στρατιωτική του θητεία του πολέμησε ως επίλεκτος στρατιώτης του Τουρκικού στρατού κατά των Κούρδων ανταρτών από τους οποίους και αιχ-

μαλωτίστηκε. Κατά την διάρκεια της αιχμαλωσίας του έμαθε την ιστορία τους και τάχθηκε υπέρ των δικαιών του Κουρδικού λαού. Εκεί έμαθε και για την ποντιακή του καταγωγή. Όταν επέστρεψε στη Τουρκία άλλαξε το μικρό του όνομα, αρνήθηκε να στρατευθεί και έκτοτε υπερασπίζεται τους Κούρδους και μιλάει ανοιχτά για τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Για τα φρονήματά του και τη δράση του συνελήφθηκε και φυλακίστηκε. Στην Ελλάδα ήρθε κρυφά το 2018 και ζήτησε άσυλο.

Αναφέρει ο ίδιος σε εκδήλωση μνήμης της Παμποντιακής Ομοσπονδίας ¹:

“Μας δόθηκε η ευκαιρία να ζήσουμε με μία προϋπόθεση, να αρνούμαστε τους εαυτούς μας μέχρι το τέλος και να παραμείνουμε αφοσιωμένοι στο τουρκικό σύστημα άρνησης και γενοκτονίας. Αυτή είναι η ιστορία της οικογένειάς μου, που ξεκίνησε με τον παππού μου, ένα ορφανό που έμεινε πίσω μετά τη Γενοκτονία. Ως μέλος αυτής της οικογένειας, ανατράφηκα σύμφωνα με αυτή την κατάσταση και αποξενώθηκα από όλες τις αξίες μου.»

Τον Φεβρουάριο 2026 οι ελληνικές αρχές απέρριψαν για δεύτερη φορά το αίτημα ασύλου του Γιάννη-Βασίλη Γιαϊλαλί. Η ανακοίνωση της απόφασης πυροδότησε ένα μεγάλο κύμα αντιδράσεων με ποντιακά σωματεία, ιστορικούς

και πολίτες να ζητούν την άμεση ανάκλησή της. Κατά της απόφασης έχει ασκηθεί προσφυγή η οποία είναι εκκρεμής μέχρι σήμερα που γράφονται αυτές οι σελίδες. Η απορριπτική απόφαση αναφέρει στο σκεπτικό της ότι κατά την θητεία του στον Τουρκικό στρατό διέπραξε εγκλήματα πολέμου, πράγμα όμως το οποίο ο ίδιος κατηγορηματικά διαψεύδει δηλώνοντας ότι συμμετείχε στον Τουρκικό στρατό όχι όμως και στα εγκλήματα πολέμου.

Ο Γιάννης Βασίλης Γιαϊλαλί αντιπροσωπεύει μια ολόκληρη γενιά που μεγάλωσε στην Τουρκία χωρίς να γνωρίζει την Ελληνική της καταγωγή. Όταν έμαθε για τις ποντιακές του ρίζες αγωνίστηκε λυσσαλέα για την ταυτότητά του υπερασπιζόμενος προγονικές και πανανθρώπινες αξίες. Τον χαρακτηρίζουν μεγάλο Έλληνα αγωνιστή. Και δικαίως.

Αναφέρει ο ίδιος²:

«Όταν ήρθε η ώρα της υποχρεωτικής θητείας, με πήραν στον στρατό, έγινα κομάντος και με έστειλαν στο Σιρνάκ, όπου ζουν οι Κούρδοι. Ναι, αναγκαστικά έγινα μέρος εκείνου του στρατού, πήγα κι εκεί, αλλά ως Ιμπραήμ, ως το παιδί που αφομοίωσαν, που του έπλυναν το μυαλό με ψέματα και αποστήθιση. Εγώ δεν συμμετείχα σε καμία από τις αδικίες που γίνονταν εκεί.

Όποτε έβλεπα ότι δεν επρόκειτο για πόλεμο με το PKK, αλλά για επίθεση στην ίδια την ύπαρξη του κουρδικού λαού, διαμαρτυρήθηκα,

αντιστάθηκα και πολλές φορές υπέστη βία από επαγγελματίες στρατιώτες. Μου πήραν ακόμα και κατάθεση για ανυποταξία. Να σας πω και κάτι: Συνολικά έμεινα εκεί μόνο τρεις μήνες. Αν ξέρατε πόσες φορές σκέφτηκα να λιποτακτώ ή να αυτοκτονήσω, θα τρομάζατε».

Στην Τουρκία, όπως δηλώνει, εκκρεμούν λόγω των πεποιθήσεών του και της δράσης του 13 υποθέσεις σε βάρος του, για τις οποίες μάλιστα έχουν εκδοθεί εντάλματα σύλληψης κι εάν απελαθεί διατρέχει τον βέβαιο κίνδυνο να καταδικαστεί σε πολυετείς φυλακίσεις και να βασανιστεί. Υποστηρίζεται άλλωστε ότι η τουρκική πλευρά ασκεί πιέσεις για την απέλασή του όπως στο παρελθόν έχει συμβεί και με άλλες περιπτώσεις.

Η άρνηση χορήγησης ασύλου στον Γιάννη Βασίλη Γιαϊλαλί δεν έχει κατά τη γνώμη μου ηθικό και νομικό έρεισμα ερχόμενη σε ευθεία αντίθεση με τα όσα η διαδρομή του καταδεικνύει, την αφοσίωσή του στην Ελλάδα και σε οικουμενικές αξίες. Ακόμη περισσότερο παραβλέπει αδικαιολόγητα το ιστορικό βάρος της υπόθεσής του. Η απέλασή του θεωρώ ότι θ' αποτελούσε ένα ασυγχώρητο σφάλμα της Ελληνικής Πολιτείας.

Πηγές: ¹ <https://efxinospontos.gr> 21/5/2019

² εφημερίδα δημοκρατία 20/2/2026

Η πίτα του περιοδικού «Δικηγορική Επικαιρότητα»

Την Παρασκευή 30.1.2026 κόψαμε την πίτα του περιοδικού του ΔΣΠ «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ» για το νέο έτος 2026 στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δικηγορικού συλλόγου Πειραιά παρουσία του Προέδρου του ΔΣΠ Ηλία Κλάππα, του Γεν. Γραμματέα Γιάννη Βούτα του Αντιπροέδρου ΔΣΠ και του Προέδρου της επιτροπής Ηλία Τζιτζικάκη, της συμβούλου ΔΣΠ Λίλης Αποστολίδου, της πρώην Αντιπροέδρου και Προέδρου της επιτροπής του περιοδικού Μαίρης Φλωροπούλου-Μακρή και των συνεργατών και μελών της επιτροπής, Ιωάννας Θεοδωράτου, Ιωάννας Γεωργούλια, Κικής Τσαγκαράκη-Μπαϊζου, Γιώργου Σαπουντζάκη, Σίσσυ Παναγιωτακοπούλου, Αριάνας Στυλιανού, Μαρίας Μητροπούλου, Φυλλίνας Σαράντη και των επιτίμων Δικηγόρων Δημήτρη Πιστικού και Πέτρου Λακούτση. Το νόμισμα της πίτας έπεσε στην Κική Τσαγκαράκη και στην Ιωάννα Γεωργούλια. Και του χρόνου. Εύχομαι καλές, νέες και δημιουργικές συνεργασίες.

Απόφαση Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά Πρωτοβουλία για νομοθετική ρύθμιση ώστε ο τοκετός και οι επιπλοκές της εγκυμοσύνης να θεωρούνται λόγος αναβολής και λόγος ανωτέρας βίας

Το έκτακτο Δ.Σ. του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, κατά τη συνεδρίασή του της 19/03/2026, κατόπιν της πρόσφατης απόφασης του Μονομελούς Εφετείου Πειραιά, με την οποία κρίθηκε ότι ο πρόωρος τοκετός μίας δικηγόρου και η εισαγωγή του νεογνού τέκνου της στη Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας τρεις ημέρες πριν τη δικάσιμο του Εφετείου Πειραιά στην οποία δεν μπόρεσε να παρασταθεί, δεν συνιστά λόγο ανωτέρας βίας, ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ να αναλάβει πρωτοβουλία για να υπάρξει ειδική νομοθετική ρύθμιση, ώστε ο τοκετός και οι επιπλοκές της εγκυμοσύνης να θεωρούνται λόγος αναβολής και λόγος ανωτέρας βίας.

Η συγκεκριμένη δικαστική απόφαση προδίδει μία εσφαλμένη αντίληψη για το ρόλο του δικηγό-

ρου στη δικαστική διαδικασία, τη στιγμή που η δικαστής που την εξέδωσε δικαιολογεί την απόφασή της με το σκεπτικό ότι η δικηγόρος θα μπορούσε «να ειδοποιήσει τηλεφωνικά κάποιον συνεργάτη της ή έστω και τον εντολέα της για να αναθέσει σε τρίτο την εκπροσώπησή του»

Κανένα δικαστήριο δεν μπορεί να επιβάλλει σε έναν δικηγόρο να παραχωρήσει τη θέση του σε άλλον ή να υποχρεώσει έναν πολίτη να αλλάξει τον δικηγόρο του και, μάλιστα, να συμπεριλάβει την απαίτηση αυτή στο σκεπτικό της απόφασής του για να απορρίψει το αίτημα του πολίτη για παροχή δικαστικής προστασίας. Το ΕΔΔΑ έχει επανειλημμένα κρίνει ότι κάθε πολίτης έχει δικαίωμα να επιλέγει ο ίδιος τον δικηγόρο από τον οποίο θα εκπροσωπείται και αυτό αποτελεί συστατικό της δίκαιης δίκης.

Η επιτάχυνση της Δικαιοσύνης, την οποία όλοι θέλουμε, δεν μπορεί να οδηγεί σε άδικες καταστάσεις που θέτουν σε αμφισβήτηση την ορθή και ποιοτική απονομή της. Η εφαρμογή του νόμου δεν είναι μία μηχανική διαδικασία, αλλά απαιτεί ενσυναίσθηση, κατανόηση και σεβασμό στη μητρότητα και στη γυναίκα δικηγόρο που οδηγείται σε πρόωρο τοκετό με επιπλοκές, μάλιστα, για το νεογνό τέκνο της, γεγονός το οποίο σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί συνήθης ή προβλέψιμη αδιαθεσία.

Από το «λάλον δεσποινίδιον» στη σύγχρονη μάχιμη δικηγόρο

Η ιστορία της δικηγορίας στην Ελλάδα περιλαμβάνει στιγμές που, αν και μικρές σε έκταση, αποδεικνύονται καθοριστικές για την εξέλιξη του επαγγέλματος. Μία από αυτές καταγράφεται στις 27 Φεβρουαρίου 1926, όταν η δικηγόρος Πειραιά Μαρία Φλαμπουράρη παρέστη ως συνήγορος υπεράσπισης ενώπιον του Στρατοδικείου Αθηνών, αποτελώντας την πρώτη γυναίκα που εμφανίστηκε σε ποινική διαδικασία σε τέτοιο ακροατήριο.

Η παρουσία της προκάλεσε, σύμφωνα με τις ιστορικές αναφορές της εποχής, τις αρχικές αντιρρήσεις της έδρας, η οποία επικαλέστηκε το στερεότυπο του «λάλου δεσποινίδιου». Το περιστατικό αποτυπώνει γλαφυρά το κοινωνικό και θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο οι πρώτες γυναίκες δικηγόροι εκλήθησαν να ασκήσουν το επάγγελμά τους. Η εμφάνιση μιας γυναίκας στο ποινικό ακροατήριο, σε έναν χώρο κατεχοχόνην ανδροκρατούμενο, αποτελούσε τότε μια πράξη που υπερέβαινε τα όρια της απλής επαγγελματικής παρουσίας και λάμβανε χαρακτήρα ουσιαστικής διεκδίκησης ισότητας.

Σχεδόν έναν αιώνα αργότερα, η εικόνα της δικηγορίας στην Ελλάδα έχει μεταβληθεί ουσιαστικά. Οι γυναίκες αποτελούν πλέον σημαντικό ποσοστό του δικηγορικού σώματος και η παρουσία τους στα ακροατήρια όλων των βαθμών δικαιοδοσίας είναι καθημερινή και αυτονόητη, καθώς η πρόσβαση στο επάγγελμα δεν αποτελεί πλέον θεσμικό εμπόδιο.

Ωστόσο, πρόσφατες εξελίξεις καταδεικνύουν ότι η ουσιαστική ισότητα στην άσκηση της μάχιμης δικηγορίας δεν έχει ακόμη πλήρως εμπεδωθεί. Ιδιαίτερο προβληματισμό προκαλεί πρόσφατη απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Πειραιά, με την οποία κρίθηκε ότι ο πρόωρος τοκετός δικηγόρου και η εισαγωγή του νεογνού τέκνου της σε Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας, λίγες μόλις ημέρες πριν από τη δικάσιμο, δεν συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας ικανό να δικαιολο-

της **ΜΑΡΙΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ**
Δικηγόρου ΔΣΠ

γήσει την απουσία της από το ακροατήριο. Η κρίση αυτή εγείρει σοβαρά ζητήματα τόσο σε νομικό όσο και σε ανθρώπινο επίπεδο. Η εφαρμογή του νόμου δεν μπορεί να εξαντλείται σε μια στενά τυπική προσέγγιση, αλλά οφείλει να ενσωματώνει την αναγκαία ενσυναίσθηση και τον σεβασμό σε καταστάσεις που υπερβαίνουν τον συνήθη επαγγελματικό κίνδυνο.

Περαιτέρω, το σκεπτικό κατά το οποίο η δικηγόρος όφειλε να μεριμνήσει για την αντικατάστασή της μέσω συνεργάτη, αναφανδόν υποβαθμίζει τον ρόλο του συνηγόρου. Η σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ εντολέα και δικηγόρου αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της δίκαιης δίκης, όπως έχει επανειλημμένα επισημανθεί και στη νομολογία του ΕΔΔΑ, το οποίο αναγνωρίζει το δικαίωμα του διαδίκου να επιλέγει ελεύθερα τον συνήγορο της επιλογής του.

Υπό το πρίσμα αυτό, η συγκεκριμένη απόφαση δεν αποτελεί απλώς ένα μεμονωμένο περιστατικό, αλλά αναδεικνύει βαθύτερα ζητήματα που αφορούν τις πραγματικές συνθήκες άσκησης της δικηγορίας και ιδίως της μάχιμης δικηγορίας από γυναίκες. Οι απαιτητικοί ρυθμοί εργασίας, η αβεβαιότητα των πρώτων ετών και η ανάγκη συνδυασμού επαγγελματικής και προσωπικής ζωής καθίστανται ακόμη πιο επιβαρυντικοί όταν το θεσμικό πλαίσιο δεν επιδεικνύει την απαιτούμενη ευελιξία σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Σήμερα, η πρόκληση δεν είναι πλέον η τυπική πρόσβαση στο επάγγελμα, αλλά η διασφάλιση συνθηκών που επιτρέπουν την άσκησή του με όρους ουσιαστικής ισότητας και αξιοπρέπειας. Η πορεία από το «λάλον δεσποινίδιον» έως τη σύγχρονη γυναίκα δικηγόρο δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί· συνεχίζεται μέσα από την ανάγκη επαναπροσδιορισμού της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικών απαιτήσεων και θεμελιωδών δικαιωμάτων.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ (Ε.Α.Ν.ΔΙ.Π.).

Την Παρασκευή 20 Μαρτίου 2026 διεξήχθησαν σύμφωνα με το Καταστατικό του Συλλόγου, οι αρχαιρεσίες για την ανάδειξη του νέου Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.Α.Ν.ΔΙ.Π. για την περίοδο 2026-2028, στην αίθουσα εκδηλώσεων του ΔΣΠ. Οι υποψήφιοι έλαβαν κατά σειρά επιτυχίας τους κάτωθι ψήφους:

ΨΗΦΙΣΑΝ: 87
ΕΓΚΥΡΑ: 87
ΛΕΥΚΑ/ΑΚΥΡΑ: 0

ΤΑΚΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ	ΜΑΡΙΝΑ:	37
ΧΑΜΠΙΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ:	36
ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ:	32
ΜΑΝΩΛΑΚΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ:	31
ΚΑΡΔΑΚΑΡΗΣ	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ:	29
ΓΙΑΝΝΕΛΑΚΗΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ:	27
ΚΑΡΑΣΑΝΤΕ	ΜΑΡΙΑ:	26

ΑΝΑΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΕΛΗ

ΛΕΝΑΚΑΚΗ ΜΥΡΤΩ:	25
ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ: (ΚΑΤΟΠΙΝ ΚΛΗΡΩΣΗΣ)	24
ΜΑΘΙΟΠΟΥΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ: (ΚΑΤΟΠΙΝ ΚΛΗΡΩΣΗΣ)	24
ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ: (ΚΑΤΟΠΙΝ ΚΛΗΡΩΣΗΣ)	24
ΤΖΑΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ:	20
ΑΝΘΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ:	10

Στις 26/3/2026 κατόπιν σχετικής μυστικής ψηφοφορίας που ακολούθησε των αρχαιρεσιών οι εκλεχθέντες έλαβαν τα κάτωθι αξιώματα:

1. Χαμπιλός Ιωάννης	Πρόεδρος
2. Μανωλάκος Νικόλαος	Γενικός Γραμ.
3. Δεληγιάννης Ιωάννης	Αντιπρόεδρος
4. Καρδακάρης Παναγιώτης	Ταμίας
5. Αναγνώστου Μαρίνα	Μέλος
6. Καρασαντέ Μαρία	Μέλος
7. Γιαννελάκης Ιωάννης	Μέλος

— ΕΚΔΗΛΩΣΗ —

55
ΧΡΟΝΙΑ

Ε.Α.Ν.ΔΙ.Π

**ΕΝΩΣΗ ΑΣΚΟΥΜΕΝΩΝ
& ΝΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ**

ΗΜΕΡΑ

6

ΜΗΝΑΣ

3

ΧΡΟΝΟΣ

26

ΩΡΑ

18:00

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΕΙΡΑΙΑ

(Λεωφ. Ηρ. Πολυτεχνείου 47, Πειραιάς 185 35)

50 Χρόνια ΕΑΝΔΙΠ

Η ΕΑΝΔΙΠ-Ένωση Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων Πειραιά διοργάνωσε για τα πενήντα χρόνια από την ίδρυσή της (1976-2026) στις 20 Μαρτίου 2026 τιμητική εκδήλωση στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά. Μέσα σε ιδιαίτερα συγκινητική ατμόσφαιρα γιορτάστηκαν τα 50 χρόνια συλλογικών αγώνων και διεκδικήσεων για τα δικαιώματα των ασκούμενων και των νέων δικηγόρων και έγιναν ομιλίες από Προέδρους της Ένωσης όλα αυτά τα χρόνια. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχαν και οι ιστορικές αναδρομές στην ίδρυση της Ένωσης και στην εξέλιξή της. Στην εκδήλωση τιμήθηκαν οι Πρόεδροι των Διοικητικών Συμβουλίων της Ένωσης μέχρι σήμερα και στο πρόσωπό τους όλοι οι συναδέλφοι που ασχολήθηκαν και προσέφεραν στον συνδικαλισμό των νέων δικηγόρων Πειραιά.

Ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Ηλίας Κλάμπας με Προέδρους των Διοικητικών Συμβουλίων της Ένωσης και με συναδέλφους που ασχολήθηκαν και προσέφεραν στην ΕΑΝΔΙΠ κατά την εκδήλωση για τα 50 χρόνια

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συγκρότηση ευρείας επιτροπής για την αναγνώριση του Πειραιά ως «Μαρτυρικής Πόλης». Συμμετοχή στην επιτροπή του ΔΣΠ

Ο Δήμος Πειραιά προχωρά σε μια πρωτοβουλία με έντονο ιστορικό και συμβολικό χαρακτήρα, δρομολογώντας τη διαδικασία για την αναγνώριση του Πειραιά ως «Μαρτυρική Πόλη».

Η απόφαση αυτή, που ελήφθη ομόφωνα από το Δημοτικό Συμβούλιο, έρχεται ως ανταπόκριση σε σχετικό αίτημα του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης Γερμανικών Οφειλών και του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά.

Στόχος της ενέργειας είναι να αναδειχθεί η καθοριστική συμβολή του Πειραιά στην Εθνική Αντίσταση, καθώς και οι βαριές απώλειες και δοκιμασίες που υπέστη η πόλη κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής. Παράλληλα, επιδιώκεται η διατήρηση της ιστορικής μνήμης και η ενίσχυση του διαχρονικού αιτήματος για τη διεκδίκηση των γερμανικών οφειλών της περιόδου 1941-1945.

Για την προώθηση του εγχειρήματος, συγκροτήθηκε ειδική επιτροπή, η οποία ανέλαβε τη συλλογή στοιχείων και τη σύνταξη του σχετικού φακέλου.

Η επιτροπή συνεδρίασε για πρώτη φορά χθες, ύστερα από πρόσκληση του Δημάρχου Πειραιά, Γιάννη Μώραλη και συμμετέχουν:

ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιώς και Φαλήρου κ.κ. Σεραφείμ, ο Δήμαρχος Πειραιά Γιάννης Μώραλης, ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά Ηλίας Κλάππας, ο Πανεπιστημιακός, Διδάκτωρ ΕΚΠΑ,

Συγγραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα (ΕΣΔΟΓΕ) Αριστομένης Συγγελάκης και ο Αντιστράτηγος ε.α., Επίτιμος Γενικός Επιθεωρητής Στρατού, Συγγραμματέας του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης των οφειλών της Γερμανίας προς την Ελλάδα (ΕΣΔΟΓΕ) Δημήτρης Αλευρομάγειρος.

Ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Πειραιά Αλέξανδρος Τζεφεράκος, η Αντιδήμαρχος Οικονομικών Αθηνά Γλύκα-Χαρβαλάκου, ο Αντιδήμαρχος Προγραμματισμού και Βιώσιμης Ανάπτυξης Δημήτρης Καρύδης, ο Εντεταλμένος Δημοτικός Σύμβουλος Πολιτισμού Γιάννης Χατζηαλέξης, ο Δημοτικός Σύμβουλος της μείζονος αντιπολίτευσης Κώστας Δουζίνας, ο Δημοτικός Σύμβουλος του συνδυασμού της αντιπολίτευσης «Λαϊκή Συσπείρωση Πειραιά» Αλέξανδρος Κοτέας, ο Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ και πρώην Δημοτικός Σύμβουλος Πειραιά Νίκος Μπελαβίλας, ο ομότιμος καθηγητής ιστορίας Παντείου Πανεπιστημίου Προκόπης Παπαστράτης, ο Πρόεδρος της Φιλολογικής Στέγης Πειραιώς, συγγραφέας Στέφανος Μίλεσης, η Δρ. Ιστορίας και π. Διευθύντρια Πολιτισμού του Δήμου Πειραιά Ευαγγελία Μπαφούνη και η Διδάκτωρ Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας Παντείου Πανεπιστημίου, ειδική στο ζήτημα της Κατοχής και της Αντίστασης στον Πειραιά Αγγελική Τζαφέρα.

Συνεδρίαση της επιτροπής

Η συμφωνία Ευρωπαϊκής Ένωσης-Μερκοσούρ και οι επιπτώσεις της στην ελληνική αγροτική παραγωγή και ιδιοκτησία γης

της **ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ ΧΑΡ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Δικηγόρου Αθηνών,
MSc Law and Economics, University of Piraeus

Η συμφωνία ελεύθερου εμπορίου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Μερκοσούρ (Mercado Común del Sur) αποτελεί μία από τις σημαντικότερες- και πιο αμφιλεγόμενες- εμπορικές πρωτοβουλίες των τελευταίων ετών και ένα από τα πλέον κρίσιμα ζητήματα για το μέλλον της ευρωπαϊκής και κατ' επέκταση της ελληνικής γεωργίας. Τον Σεπτέμβριο του 2025 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου σχετικά με την υπογραφή και τη σύναψη δύο παράλληλων νομικών πράξεων: της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΕΕ- Mercosur (EMPA) και της ενδιάμεσης εμπορικής συμφωνίας (iTA). Η iTA θα λήξει όταν η EMPA επικυρωθεί πλήρως από τα κράτη μέλη και τεθεί σε ισχύ. Στις 9 Ιανουαρίου 2026, το Συμβούλιο έδωσε το πράσινο φως για την υπογραφή των συμφωνιών, ενώ στις 17 Ιανουαρίου 2026 η συμφωνία ΕΕ- Mercosur (Συμφωνία εταιρικής σχέσης & Ενδιάμεσο Εμπορικό πλαίσιο), υπεγράφη στην Ασουνσιόν της Παραγουάης. Στο επόμενο στάδιο απαιτείται η έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου καθώς και των εθνικών

κοινοβουλίων των κρατών- μελών της ΕΕ και της Mercosur. Επομένως, παρότι η κύρωσή της δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, οι συζητήσεις γύρω από τις επιπτώσεις της έχουν ήδη προκαλέσει έντονο προβληματισμό, ιδίως στον αγροτικό πληθυσμό των κρατών- μελών της ΕΕ και κατ' επέκταση και στην Ελλάδα.

Η παρούσα ανάλυση επιχειρεί να δώσει φως όχι μόνο στις οικονομικές, αλλά και τις νομικές και θεσμικές διαστάσεις της συμφωνίας, υπό το πρίσμα του αγροτικού και κτηματολογικού δικαίου, εστιάζοντας στις ενδεχόμενες επιπτώσεις στο αγροτικό εισόδημα αλλά και στο καθεστώς της αγροτικής ιδιοκτησίας γης.

Τι είναι η Μερκοσούρ και ποιο είναι το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας με την ΕΕ;

Η Μερκοσούρ αποτελεί περιφερειακή οικονομική και τελωνειακή ένωση κρατών της Νότιας Αμερικής, με κύρια μέλη τη Βραζιλία, την Αργεντινή, την Ουρουγουάη και την Παραγουάη. Εί-

ναι η Κοινή Αγορά του Νότου — ένας εμπορικός συνασπισμός της Νότιας Αμερικής που ιδρύθηκε το 1991. Η Βενεζουέλα προσχώρησε το 2012, αλλά η ιδιότητα μέλους της ανεστάλη το 2017. Τον Δεκέμβριο του 2012 υπεγράφη το πρωτόκολλο προσχώρησης της Βολιβίας στη Mercosur. Εκκρεμεί η επικύρωσή του από τα κοινοβούλια των χωρών της Mercosur. Από κοινού, οι χώρες της Mercosur αποτελούν την 6η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο με συνολικό πληθυσμό 270 εκατομμύρια. Από το 2019 έχει επιτευχθεί κατ' αρχήν πολιτική συμφωνία με την ΕΕ για τη δημιουργία ζώνης ελεύθερου εμπορίου, η οποία καλύπτει πληθυσμό άνω των 700.000.000 ανθρώπων.

Η συμφωνία προβλέπει, μεταξύ άλλων, σταδιακή μείωση ή κατάργηση δασμών σε πληθώρα προϊόντων, με ιδιαίτερη έμφαση στα αγροτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα, γεγονός που έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις σε αρκετά κράτη- μέλη της ΕΕ.

Τι προβλέπεται ειδικά για τα αγροτικά προϊόντα;

Στο πλαίσιο της συμφωνίας:

- Εισάγονται ποσοστώσεις για προϊόντα όπως το βοδινό κρέας, τα πουλερικά, η ζάχαρη, ρύθμιση που εγείρει ζητήματα συμβατότητας με τους στόχους της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής

(ΚΑΠ), όπως αυτοί κατοχυρώνονται στο άρθρο 39 ΣΛΕΕ, ιδίως ως προς τη διασφάλιση δίκαιου εισοδήματος για τον αγροτικό πληθυσμό,

- Μειώνονται σημαντικά οι δασμοί για προϊόντα χαμηλού κόστους παραγωγής από χώρες της Μερκοσούρ,

- Προβλέπονται μεταβατικές περιόδους, χωρίς ωστόσο να αίρεται ο μακροπρόθεσμος ανταγωνισμός.

Το κρίσιμο ζήτημα για τους Ευρωπαίους- και ιδίως τους Έλληνες- παραγωγούς είναι ότι οι χώρες της Μερκοσούρ λειτουργούν με διαφορετικά περιβαλλοντικά, εργασιακά και υγειονομικά πρότυπα, γεγονός που μεταφράζεται σε χαμηλότερο κόστος παραγωγής. Η απόκλιση αυτή δημιουργεί συνθήκες άνισου ανταγωνισμού, καθώς οι παραγωγοί τρίτων χωρών δεν υπόκεινται στο ίδιο κανονιστικό βάρος που επιβάλλεται στους Ευρωπαίους αγρότες.

Σε μια γεωργία, όπως η ελληνική, η οποία χαρακτηρίζεται από μικρομεσαίες εκμεταλλεύσεις οικογενειακού κυρίως χαρακτήρα και με έντονη εξάρτηση από ευρωπαϊκές ενισχύσεις, η ενδεχόμενη αύξηση εισαγωγών φθηνών αγροτικών προϊόντων από τρίτες χώρες, ενδέχεται να πιέσει τις τιμές του παραγωγού, να μειώσει τη βιωσιμότητα ορισμένων καλλιεργειών και κυρίως να εντείνει την εγκατάλειψη αγροτικής γης, ιδίως σε περιοχές με ήδη εύθραυστη αγροτική οικονομία.

Η λιγότερο συζητημένη διάσταση: αγροτική γη και ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Πέραν των άμεσων οικονομικών επιπτώσεων, οι διεθνείς εμπορικές εξελίξεις επηρεάζουν και την αγροτική ιδιοκτησία γης. Η μείωση της οικονομικής βιωσιμότητας των εκμεταλλεύσε-

ων μπορεί να οδηγήσει σε εγκατάλειψη καλλιεργούμενων εκτάσεων, σε αύξηση αγροτικών μισθώσεων χωρίς επαρκή νομική προστασία (άτυπες αγροτικές μισθώσεις), σε μεταβιβάσεις ή συγκέντρωση γης.

Στην ελληνική έννομη τάξη, όπου η αγροτική γη συχνά χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό και ιστορικές ιδιοκτησιακές ασάφειες, οι εξελίξεις αυτές καθιστούν ιδιαίτερα κρίσιμη τη σαφή κατοχύρωση των εμπράγματων δικαιωμάτων. Ζητήματα όπως η ακρίβεια των κτηματολογικών εγγραφών, η ύπαρξη τίτλων ιδιοκτησίας, οι επίλυση διαφορών χρησικτησίας, οι δασικοί χαρακτηρισμοί καθίστανται καθοριστικής σημασίας, όχι μόνο για την ιδιοκτησία καθαυτή, αλλά και για τη διατήρηση δικαιωμάτων επιδοτήσεων και ενισχύσεων. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις όπου αγροτεμάχια εμφανίζονται ως δασικές εκτάσεις ή με εσφαλμένα όρια, με αποτέλεσμα ιδιοκτησιακές αμφισβητήσεις αλλά και απώλεια ή περικοπή αγροτικών ενισχύσεων.

Η αγροτική γη αποτελεί διαχρονικό πυλώνα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας. Σε ένα μεταβαλλόμενο διεθνές πλαίσιο, η νομική της θωράκιση καθίσταται περισσότερο αναγκαία από ποτέ. Η προσαρμογή σε αυτές τις συνθήκες απαιτεί σωστή νομική στρατηγική και οργάνωση με κατοχύρωση της αγροτικής ιδιοκτησίας, έγκαιρη τακτοποίηση κτηματολογικών εκκρεμοτήτων και πρόληψη απώλειας δικαιωμάτων λόγω διοικητικών σφαλμάτων. Συνεπώς, ανεξαρτήτως της τελικής κύρωσης ή μη της συμφωνίας ΕΕ- Μερκοσούρ, καθίσταται σαφές ότι το διεθνές εμπορικό περιβάλλον γίνεται ολοένα και πιο απαιτητικό για τον Έλληνα αγρότη και αυτός θα πρέπει να προσαρμοστεί στις συνθήκες χρησιμοποιώντας όλα τα όπλα που υπάρχουν στη νομική φαρέτρα του.

ΒΙΒΛΙΟ

Στις 13 Μαρτίου 2026 στον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά η Δικηγορική Επικαιρότητα διοργάνωσε μια αξιόλογη εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου της Δικηγόρου Πειραιά κας Αργυρώς Κεπεσίδη με τίτλο: «Oil Pollution from Offshore Installations: A Comparative Approach»

Η εκδήλωση ήταν ιδιαίτερα επιτυχημένη και συγκέντρωσε το ζωηρό ενδιαφέρον του νομικού κόσμου.

Το βιβλίο πραγματεύεται ένα πολύ ενδιαφέρον θέμα, ιδιαίτερα επίκαιρο σήμερα που το πετρέλαιο και η εκμετάλλευσή του είναι στο επίκεντρο του πολέμου στη Μέση Ανατολή: το καθεστώς των Υπεράκτιων Εγκαταστάσεων Εξόρυξης Πετρελαίου και τα νομικά και περιβαλλοντικά θέματα που γεννώνται από τη λειτουργία τους. Χαιρετισμό απηύθυνε ο Πρόεδρος του ΔΣΠ Ηλίας Κλάμπας και την επιμέλεια της εκδήλωσης είχε ο Αντιπρόεδρος ΔΣΠ Ηλίας Τζιτζικάκης.

Τον συντονισμό της εκδήλωσης είχε η Καθηγήτρια Εμπορικού Δικαίου κα Λία Αθανασίου. Ομιλητές στην εκδήλωση ήταν η κα Μαρία Γαβουνέλη, Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου ΕΚΠΑ, ο κ. Ιωάννης -Μαρκιανός Δανιόλας, Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης Ναυτικού Δικαίου και η κα Κλεοπάτρα Κουτούζη, Δικηγόρος Αθηνών-Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια.

Η Δικηγορική Επικαιρότητα σας προσκαλεί στην εκδήλωση για την παρουσίαση του βιβλίου της Αργυρώς Κεπεσίδη με τίτλο:

Oil Pollution from Offshore Installations: A Comparative Approach

Παρασκευή 13 Μαρτίου 2026, ώρα 19:00
Αίθουσα Εκδηλώσεων του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά
(Ηρώων Παλαιότεριου 47, Πειραιάς)

Συντονισμός
Λία Αθανασίου
Καθηγήτρια Εμπορικού Δικαίου
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ομιλήτριες
Μαρία Γαβουνέλη
Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Ιωάννης-Μαρκιανός Δανιόλας
Δικηγόρος Πειραιώς
Πρόεδρος Ελληνικής Ένωσης Ναυτικού Δικαίου

Κλεοπάτρα Κουτούζη
Δικηγόρος Αθηνών - Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια
Ναυτικός Σύμβουλος, AIMS SHIPPING CORPORATION

Είσοδος ελεύθερη

Η συγγραφέας Αργυρώ Κεπεσίδη όρθια μεταξύ των ομιλητών της εκδήλωσης

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Την Τετάρτη 11 Μαρτίου 2026, στην κατάμεστη αίθουσα διαλέξεων του κτιρίου της Νομικής Βιβλιοθήκης (Μαυρομιάλη 23, Αθήνα), πραγματοποιήθηκε επιστημονική εκδήλωση με αφορμή την παρουσίαση των νέων βιβλίων του Γεώργιου Χλούπη, Δικηγόρου και Επίκουρου Καθηγητή Ποινικού Δικαίου και Αντεγκληματικής Πολιτικής της Νομικής Σχολής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Τα έργα:

- «Θεσμοί Δικαστικής Συνεργασίας – Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο & Αντεγκληματική Πολιτική»

- «Σοβαρές Μορφές Εγκληματικής Δράσης & Αντεγκληματική Πολιτική»

αποτελούν σημαντική επιστημονική συμβολή στον τόμο του Ευρωπαϊκού Ποινικού Δικαίου και της εγκληματολογίας, αναλύοντας τις προκλήσεις που σχετίζονται με τη σύγχρονη υπερεθνική εγκληματικότητα, τη συνεργασία κρατών-μελών της ΕΕ και τη διαμόρφωση ουσιαστικής και αποτελεσματικής αντεγκληματικής πολιτικής.

Στην εκδήλωση χαιρετισμό απεύθυνε ο Πρόεδρος του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά κ. Ηλίας Κλάππας, αναφερόμενος και σε ζητήματα αντεγκληματικής πολιτικής. Συμμετείχαν, εκ μέρους της Νομικής Σχολής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, ο Ευριπίδης Στυλιανίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, Βουλευτής Ροδόπης, πρώην Υπουργός και Δικηγόρος, ο οποίος συντόνισε τη συζήτηση και μίλησε για το έργο του συγγραφέα, ανέπτυξε δε ζητήματα που αφορούν στην τεχνητή νοημοσύνη και το Δίκαιο. Με αφορμή τις μονογραφίες του κυρίου Χλούπη, μίλησαν επίσης οι Γιάννης Πανούσης Ομ. Καθηγητής Εγκληματολογίας ΕΚΠΑ, πρώην Υπουργός, αναπτύσσοντας ζητήματα εγκληματολογικού ενδιαφέροντος και Στέλιος Περράκης Ομ. Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, πρώην Αντιπρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου, αναπτύσσοντας επίκαιρα ζητήματα διεθνούς δικαίου.

Και τα δύο βιβλία έχουν έναν κοινό τόπο, την αντεγκληματική πολιτική, όπως αναπτύσσεται αυτή σε κάθε ένα βιβλίο, αλλά και ένα συγκεκριμένο μέτρο και σημείο αναφοράς το οποίο αποτελεί και το όριο στην άσκηση της πολιτικής αυτής: τον σεβασμό του σκληρού πυρήνα των ατομικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, καθώς Αντεγκληματική πολιτική η οποία αναίρει τον πυρήνα της αξιοπρέπειας του ατόμου και των ατομικών ελευθεριών, δε μπορεί να συνιστά αντεγκληματική πολιτική σε μια δικαιοκρατούμενη πολιτεία.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Η ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ σας προσκαλεί σε επιστημονική εκδήλωση με αφορμή την έκδοση των βιβλίων του κ. **Γεώργιου Χλούπη**, Επίκουρου Καθηγητή Ποινικού Δικαίου και Αντεγκληματικής Πολιτικής Νομικής Σχολής Ε.Υ.Κ., Δικηγόρου, ΔΝ.

Θεσμοί δικαστικής συνεργασίας
Ευρωπαϊκό Ποινικό Δίκαιο & Αντεγκληματική Πολιτική

Σοβαρές Μορφές Εγκληματικής Δράσης & Αντεγκληματική Πολιτική

Τετάρτη 11 Μαρτίου 2026, ώρα 17.30
Κτίριο ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ, Μαυρομιάλη 23, Αθήνα

Χαιρετισμός
Ηλίας Κλάππας
Πρόεδρος Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά

Ομιλητές
Γιάννης Πανούσης
Ομ. Καθηγητής Εγκληματολογίας ΕΚΠΑ, πρώην Υπουργός

Στέλιος Περράκης
Ομ. Καθηγητής Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, πρώην Αντιπρύτανης Παντείου Πανεπιστημίου

Ευριπίδης Στυλιανίδης
Αν. Καθηγητής Νομικής του Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, Βουλευτής Ροδόπης και πρώην Υπουργός

Συντονισμός
Κωνσταντίνος Τσιμπίρας
Καθηγητής Νομικής Σχολής Ευρωπαϊκού Πανεπιστημίου Κύπρου, Πρόεδρος Ρυθμιστικής Αρχής Ασφάλειας, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)

Δηλώσεις συμμετοχής στο www.nlb.org
Τηλεφωνικά: Νόου Διεθδ, Τ 2103078036, E info@klappaifb.org

Οι συμμετέχοντες στην επιστημονική εκδήλωση

Βραδιά μελοποίησης έργων δικηγόρων-λογοτεχνών τού Πειραιά

Στα πλαίσια της Παγκόσμιας Ημέρας Ποίησης 2026 η «Δικηγορική Επικαιρότητα» και το Λογοτεχνικό Περιοδικό «3η Χιλιετία» συνδιοργάνωσαν την Παρασκευή 20 Μαρτίου 2026 στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά εκδήλωση παρουσίασης μελοποιημένων έργων δικηγόρων-λογοτεχνών τού Πειραιά, από τη μουσικοσυνθέτρια Ελένη Γκαϊτατζή. Η εκδήλωση τελούσε υπό την αιγίδα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά και του Φυσιολατρικού και Πολιτιστικού Συνδέσμου «ΖΗΝΩΝ»

Τα έργα ερμήνευσαν η Κατερίνα Μακρή (τραγούδι), ο Δημήτρης Κόκκορης (κιθάρα, τραγούδι) και η Κατερίνα Παπασωτηρίου (λυρικό τραγούδι). Την εκδήλωση πλαισίωσε μουσικά, με τη συνοδεία της στο πιάνο, η Νίκη Γκουντούμη. Το πρόγραμμα των μελοποιημένων έργων των

δικηγόρων ποιητών και πεζογράφων αποτελούσαν από 18 τραγούδια, χωρισμένο σε τρία μέρη. Επρόκειτο για τα έργα -κατά τη σειρά που ακούστηκαν- των Φάνη Μούλιου, Μόσχου Κεφάλα, Πόπη Κατράκη, Πέτρου Λακούτση, Δημήτρη Πιστικού, Γιάννη Ιωσηφέλλη, Γιώργου Χλούπη, Λίλης Αποστολίδου, Ηλία Τζιτζικάκη, Ιωάννας Θεοδωράτου, Βίκυς Κατσαγώνη, Μαρίας-Ελισάβετ Ιωσηφέλλη και Κικής Τσαγκαράκη.

Η πρωτότυπη αυτή εκδήλωση στην οποία συναντήθηκαν τόσο αρμονικά ο λόγος και η μουσική απέδειξε με αμάχητο τρόπο ότι η τέχνη έχει τις δικές της μυστικές ενώσεις και τα όρια των μορφών της είναι πολύ πιο ρευστά απ' όσο θέλουμε να θεωρούμε. Εκείνο το βράδυ η πινακοθήκη πλημμύρισε φως και συγκίνηση.

Του Δημήτρη
Πιστικού

Αφιέρωμα
στους
σύγχρονους
Πειραιώτες
Δικηγόρους
ποιητές και
πεζογράφους

■ ΣΤΙΞΕΙΣ

Όπως είναι γνωστό στους φίλους τών Γραμμάτων, κάθε χρόνο, η 21η Μαρτίου, γιορτάζεται διεθνώς και επισήμως ως Παγκόσμια Ημέρα τής Ποίησης. Ήταν νομίζω μια καλή επιλογή, εάν σκεφτεί κανείς την εαρινή ισημερία, η οποία σηματοδοτεί την Άνοιξη, κυριολεκτικά και μεταφορικά. Εκείνο που δεν είναι γνωστό στους πολλούς, είναι ότι η πρόταση ανήκει στον Έλληνα συγγραφέα και ποιητή Βασίλη Βασιλικό, πρεσβευτή τής Ελλάδας στην Ουνέσκο και η ιδέα ενός μέλους τής «Εταιρείας Συγγραφέων», του Μιχαήλ Μήτρα. Την ίδια ημέρα γιορτάζεται και η παγκόσμια ημέρα κατά του ρατσισμού, πράγμα δίκαιο, αφού η Ποίηση δεν μπορεί, από την εποχή τού Ομήρου παρά να είναι φιλόανθρωπη και αντιρατσιστική. Επί πλέον, πράγμα παράξενο, την ίδια ημέρα γιορτάζεται και η Παγκόσμια Ημέρα τής Δασοπονίας. Επειδή από τα παραπάνω συνάγεται ότι θα πρέπει να είμαστε μονίμως αντιρατσιστές, ας συνορτάζουμε. Μέχρι όμως να κλεισμένη για τους πολιτικούς γάμους και με την ευκαιρία εύχομαι οι νεόνυμφοι να ζουν βίο ποιητικό και ανθόσπαρτο. Την γιορτάζουμε όπως της αξίζει, παρέα με την ομογάλακτη αδερφή της, τη μουσική. Χωρίς τα ηχηρά ονόματα, ζώντων και τεθνεώτων, τιμώντας αθόρυβους και ταλαντούχους δημιουργούς που παράγουν ουσιαστικό έργο μακριά από «παρέες», κυκλώματα και διαπλοκές.

Γιορτάζουμε λοιπόν, όπως κάθε χρόνο την ποίηση με διάφορες εκδηλώσεις. Θα πρέπει ωστόσο να απαντήσουμε στο ερώτημα εάν η Ποίηση είναι χρήσιμη στην εποχή μας και αν είχε δίκιο ο Χέλντερλιν που αναρωτιόταν εάν η ποίηση χρειάζεται σ' ένα μικρόψυχο καιρό. Θα προσπαθήσω με λίγα λόγια, απλοποιώντας τα παραπάνω σημαίνοντα να είμαι κόντρα στην κυρίαρχη άποψη, αισιόδοξος για την ανθρωπότητα και βεβαίως για το μέλλον αυτής της αρχαίας τέχνης που συνόδεψε, παρηγόρησε, δυνάμωσε και ευχαρίστησε τον άνθρωπο στην μακραίωνη διαδρομή του. Ο πραγματικός ποιητής, ποτέ δεν χάνει την ελπίδα τής επιστρο-

φής του στο χαμένο παράδεισο και εξακολουθεί να ονειρεύεται έναν καλύτερο κόσμο. Η αίσθηση αυτή γίνεται εντονότερη εάν δεχθούμε ότι η εποχή μας είναι εποχή παρακμής, πράγμα μάλλον βέβαιο. Εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι ότι η ποίηση στις εποχές παρακμής παρίσταται κυρίως ως παραμυθία, στις εποχές τής ακμής περιγράφει πρωτίστως την ομορφιά και υμνεί τη μεγαλοσύνη της ζωής και του κόσμου και στις αδιάφορες εποχές ανακατώνει το χρόνο, μοιράζοντας συγκινήσεις και συναισθήματα.

Οι σύγχρονοι ποιητές ακολουθώντας το παράδειγμα των προγενέστερων ομοτέχνων θα πρέπει να θέτουν σε δεύτερη μοίρα τις προσωπικές και άγονες μυθολογίες τους, τα ομφάλια δεσμά τους και να συνδέουν τα αισθήματά τους με τον κόσμο, τα σύγχρονα και συνάμα αιώνια προβλήματα και να προσεγγίζουν τη συλλογική συνείδηση, ώσπου να αποτελέσουν αναπόσπαστο μέρος της. Να φροντίζουν να δώσουν στον αναγνώστη όραμα, ελπίδα, αισιοδοξία και πίστη σε μια διαρκή πνευματική αναγέννηση και όχι κενό, χάος, απόγνωση, εξουθένωση και ήττα. Να προσπαθούν από τα διαλυτικά στοιχεία τής παρακμής να κρατούν την ελπίδα και να συνθέτουν τη μελλοντική εικόνα μιας ποθούμενης καλύτερης και ανθρωπινότερης ζωής. Χρέος τους να στρατεύονται και να υπηρετούν δια βίου ιδέες και αξίες διαχρονικές που ανεβάζουν την ατομική και συλλογική ζωή σε κάποιο ανώτερο επίπεδο και όχι να σκλαβώνονται σε ιδεολογίες και ιδεολογήματα όποιου χρώματος.

Έγραψα κάποτε, επηρεασμένος ίσως από τους προσωκρατικούς και τον Ηράκλειτο, το εξής: «Όταν περνάς εννιά ποτάμια, σου απομένουν άλλα εννιά για την επιστροφή». Αν λοιπόν η Ποίηση, για να φτάσει στην πτώση, πέρασε αυτά τα εννιά ποτάμια, την περιμένουν άλλα τόσα για την επιστροφή. Μ' αυτά, θέλω να τονίσω τη σημασία τής ποιητικής γλώσσας για την αναπαρθένευση των πραγμάτων τού κόσμου. Να μην ξεχνάμε ποτέ ότι ο κόσμος, παρ' όλες τις επεμβάσεις μας, πα-

ραμένει παρθένος κι αλώβητος, στον απέραντο χρόνο και χώρο, δηλαδή στην αιωνιότητα και στην απεραντοσύνη. Κατά μείζονα λόγο αυτό συμβαίνει και στον ποιητικό κόσμο, όπου υπάρχουν αμέτρητες χώρες ανεξερεύνητες, κι ας έχουν προηγηθεί τόσοι και τόσοι, κι ας έχουν ασχοληθεί όλοι σχεδόν με τα ίδια ή παρόμοια θέματα. Αυτήν την πραγματικότητα της διαρκούς άνοιξης, τονίζει και η δική μου απόπειρα να πω το δικό μου τραγούδι μέσα από την τέχνη που μου έλαχε να υπηρετήσω από τα πρώτα κιόλας μαθητικά μου χρόνια.

Μια τέτοια άνοιξη λοιπόν ονειρεύονται και οι φίλοι και συνάδελφοι δικηγόροι τού Πειραιά, που εκτός από τη Θέμιδα υπηρετούν και τη λογοτεχνία: άλλοι την ποίηση κατ' αποκλειστικότητα, άλλοι την πεζογραφία και την ποίηση ταυτόχρονα κι άλλοι την ορθόδοξη πεζογραφία με φλέβες

ποιητικές. Εδώ θα ήθελα να τονίσω ότι ουδέποτε δόθηκε επαρκής ορισμός για την Ποίηση. Καθένας ποιητής, ανάλογα με την όρασή του, αποκαλύπτει ένα μονάχα μέρος της και δίνει το δικό του ορισμό. Η ποίηση μοιάζει έτσι, με τη γραμμή τού απείρου. Θα έλεγα τούτη τη στιγμή ότι ποίηση είναι το μέρος τού λόγου, που όταν κλείσεις τα μάτια και τα παράθυρα του νου, μένουν στ' αυτιά σου οι νότες κάποιας οικείας μελωδίας που προηγείται, συμβαδίζει ή έπεται των υλικών στοιχείων τής ζωής: της φωτιάς, του νερού, του ανέμου και του χρώματος και περιλαμβάνει το Εδώ, το Εκεί και το Επέκεινα. Η ποίηση, έτσι κι αλλιώς, είναι έμφυτη σε κάθε ανθρώπινο ον και διάχυτη στα όποια διανοήματα και δημιουργήματά του. Μπορεί ο αναγνώστης να την ανακαλύψει παντού.

Έτσι την συναντούμε σε κείμενα φιλολογικά, φιλοσοφικά, τεχνοκριτικά, λαογραφικά κ.ο.κ. και κυρίως στα λογοτεχνικά. Ποίηση αποπνέουν και πολλά θεατρικά έργα (αρχαίες ελληνικές τραγωδίες (και κυρίως τα υπέροχα χορικά τους), τα έργα τού Σαίξπηρ κ.ά.) Ιδιαίτερως διάχυτη, η ποίηση, βρίσκεται στην πεζογραφία και μάλιστα σ' εκείνη όπου ο πεζογράφος έχει κρατήσει στη μνήμη του το ρυθμό και την αρμονία της.

Τα όρια που χωρίζουν την ποίηση από την πεζογραφία είναι ασαφή κι απροσδιόριστα κι αυτό ισχύει στην ποίηση του καλούμενου ελεύθερου στίχου ή στην ατεχνία τού παραδοσιακού. Θα

μπορούσα να ισχυριστώ ότι η πεζογραφία είναι ένα στέρεο οικοδόμημα ενώ η ποίηση είναι το εσωτερικό και η αύρα του. Στην ορθόδοξη πεζογραφία η θάλασσα είναι θάλασσα κι ο ουρανός είναι ουρανός, ενώ στην ποίηση (και στην ποιητική πεζογραφία) η θάλασσα και ο ουρανός είναι ό,τι κρύβεται μέσα τους και ποιητής είναι αυτός που πιάνει τον αναγνώστη από το χέρι και τον

οδηγεί στα ενδότερα, πίσω από τις λέξεις, για να του αποκαλύψει με τη μαγική σιωπή της την αόρατη παρουσία ενός άλλου κόσμου που μοιάζει με τον χαμένο παράδεισό του.

Οι δικηγόροι τού Πειραιά έχουν μακρά παράδοση στη λογοτεχνία. Απ' όσο γνωρίζω η παράδοση αυτή ξεκινά με έναν άγνωστο, στους πολλούς, ποιητή, τον Αλέξανδρο

Βραχνό, ο οποίος πρόλαβε να τυπώσει μια ποιητική συλλογή στις αρχές τού 1900 (με τίτλο «Σόκιν») και δεν συνέχισε την πορεία του διότι ο θάνατος τον καρτερούσε στο Δρίσκο όπου έπεσε μαχόμενος για την ελευθερία των Ιωαννίνων, ως εθελοντής ανθυπολοχαγός των Γαριβαλδινών μαζί με τον άλλο μεγάλο και ένδοξο ποιητή μας, τον Λορέντσο Μαβίλη. Αλήθεια, ποιος θυμάται σήμερα τον Πειραιώτη ποιητή; Έκτοτε δεν ήταν λίγοι οι δικηγόροι τού Πειραιά, που ασχολήθηκαν με τη λογοτεχνία παράλληλα με το δύσκολο επάγγελμα (και συνάμα λειτούργημα) της δικηγορίας. Για όποιον θέλει να έχει μια καλύτερη εικόνα χρήσιμο

Τα όρια που χωρίζουν την ποίηση από την πεζογραφία είναι ασαφή κι απροσδιόριστα κι αυτό ισχύει στην ποίηση του καλούμενου ελεύθερου στίχου ή στην ατεχνία τού παραδοσιακού. Θα μπορούσα να ισχυριστώ ότι η πεζογραφία είναι ένα στέρεο οικοδόμημα ενώ η ποίηση είναι το εσωτερικό και η αύρα του. Στην ορθόδοξη πεζογραφία η θάλασσα είναι θάλασσα κι ο ουρανός είναι ουρανός, ενώ στην ποίηση (και στην ποιητική πεζογραφία) η θάλασσα και ο ουρανός είναι ό,τι κρύβεται μέσα τους και ποιητής είναι αυτός που πιάνει τον αναγνώστη από το χέρι και τον οδηγεί στα ενδότερα, πίσω από τις λέξεις, για να του αποκαλύψει με τη μαγική σιωπή της την αόρατη παρουσία ενός άλλου κόσμου που μοιάζει με τον χαμένο παράδεισό του.

είναι να αναζητήσει το βιβλίο του εκλεκτού φίλου και επίτιμου δικηγόρου Μόσχου Κεφάλα με τίτλο «Οι δικηγόροι Λογοτέχνες τού Πειραιά» - Μελέτημα και ανθολόγιο, που εξέδωσε ο Δικηγορικός Σύλλογος Πειραιά το έτος 1990. Πολλά νεότερα στοιχεία μπορεί να αντλήσει και από τη δική μου εργασία με θέμα τη «Δικηγορική Επικαιρότητα» και τα 15 (τότε) ευδόκιμα χρόνια λειτουργίας της [Δημήτρης Πιστικός «Εκ του συστάδην» (Στίξεις και άλλα πρόσφορα δοκίμια), εκδόσεις «Δωδώνη», 2007, σελ. 154-163, και συμπληρωματικά το δοκίμιό μου με τίτλο «Ο Πειραιάς και η ποιητική τού χώρου», ό.π. σελ. 45-50]. Συνεχίζοντας την παράδοση των Πειραιωτών δικηγόρων που υπηρέτησαν εκτός από τη Θέμιδα και τις Μούσες οι συνάδελφοι (θανόντες, επίτιμοι και εν ενεργεία), εξακολούθησαν και εξακολουθούν να γράφουν ποίηση ή πεζογραφία παράλληλα με τα δικόγραφα και τα νομικά τους κείμενα, και είναι με αλφαβητική σειρά, οι εξής: Αποστολίδου Λιλή, Θεοδωράτου Ιωάννα, Ιωσηφέλλης Γιάννης, Ιωσηφέλλη Μαρία-Ελισσάβετ, Κατσαγώνη Βίκυ, Κατράκης Πότης, Κεφάλας Μόσχος, Λακούτσης Πέτρος,

Μούλιος Φάνης, Πιστικός Δημήτρης, Τζιτζικάκης Ηλίας, Τσαγκαράκη Κική, Χλούπης Γιώργος.

Εφέτος, το βράδυ τής 20ης Μαρτίου τού 2026, στη Δημοτική Πινακοθήκη Πειραιά, θα ακούσουμε τραγούδια, σε στίχους και φράσεις τους, μελοποιημένους από την μουσικοσυνθέτρια Ελένη Γκαϊτατζή. Στο πιάνο θα είναι η Νίκη Γκουντούμη και θα τραγουδήσουν οι: Κατερίνα Μακρή, Κατερίνα Παπασωτηρίου, και ο Δημήτρης Κόκκορης.

Για την ιστορία υπενθυμίζω ότι παρόμοια εκδήλωση έγινε στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιώς στις 21 Μαρτίου 2003, από τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά με πρόεδρο τον αείμνηστο Κώστα Πεταλά και συντονίστρια την Άννα Αλεξανδροπούλου. Στην εκδήλωση αυτή διάβασε κείμενα για τους ποιητές ο δικηγόρος Αθηνών, ποιητής και κριτικός Δημήτρης Καραμβάλης και ακούστηκαν μελοποιημένα από την μουσικοσυνθέτρια Ελένη Γκαϊτατζή ποιήματα Πειραιωτών δικηγόρων ποιητών. Ποιήματά τους, διαβάστηκαν από τους αξέχαστους εκλεκτούς ηθοποιούς, Άννα Πολυτίμου-Παπακωνσταντίνου και Δημήτρη Πετράτο.

Από τον Ηρακλή στον Donald (1776-2026):

η αμφισημία της νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στις ΗΠΑ

(με αφορμή το διάταγμα Τραμπ για τα κρατικά κτίρια)

της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΥ**
πρ. Δικηγόρου ΔΣΠ

Το νεοκλασικό ως αριστείο

Ο Ηρακλής, και όχι ο αετός, θα ήταν σήμερα το έμβλημα των ΗΠΑ αν είχε περάσει η πρόταση του Τζον Άνταμς το 1776. Ανάμεσα στην Αρετή και την Κακία, ως σύμβολο ελεύθερης βούλησης και ηθικής ακεραιότητας. Οι Ιδρυτές Πατέρες (Founding Fathers) γνώριζαν καλά τις μυθολογικές αλληγορίες και την ελληνορωμαϊκή γραμματεία. Ένα κράμα επιρροών από την κλασική τους παιδεία, τον Διαφωτισμό, τον προτεσταντισμό και τον βρετανικό κοινοβουλευτισμό γέννησε το αμερικανικό πολίτευμα.

Ο νεοκλασικισμός - ήδη το κυρίαρχο ρεύμα τότε - έγινε το ιδανικό μέσο για να αποτυπωθεί το δημοκρατικό αφήγημα στον δημόσιο χώρο. Μάλιστα από τον Τύπο της εποχής, μαθαίνου-

με ότι οι αρχιτεκτονικοί παραλληλισμοί ήταν κάτι σύνηθες στον πολιτικό διάλογο. Τέτοια περίπτωση και η απεικόνιση των πρώτων πολιτειών που επικύρωσαν το Σύνταγμα ως κλασικών κίωνων που στήριζαν τον Ναό της Ελευθερίας, δηλαδή το ομοσπονδιακό σχήμα.

Τα εμβληματικότερα δημόσια οικοδομήματα της χώρας, με την αρχαιοπρέπειά τους, χτίζουν το σκηνικό της συγγένειας με την κλασική αρχαιότητα: ο Λευκός Οίκος, το Καπιτώλιο, το Ανώτατο Δικαστήριο, το Εθνικό Αρχείο, το Μνημείο Λίνκολν, το Άγαλμα της Ελευθερίας. Ακολουθούν κυβερνεία, δικαστήρια, δημαρχεία, ακόμα και ταχυδρομεία που, ενδεδυμένα το κλασικό, μεταφράζουν τους αρχιτεκτονικούς συμβολισμούς σε νοήματα: δημοκρατία - ισονομία - ατομικές ελευθερίες - κράτος δικαίου - διάκριση εξουσι-

ών.

Αναφορές στην αρχαία Ιστορία και σκέψη διανθίζουν μέχρι σήμερα τον δημόσιο λόγο όλου του πολιτικού φάσματος και αλληλοσυμπληρώνονται με την νεοκλασικότητα των θεσμικών χώρων. Στην εγχώρια ρητορική, οι ΗΠΑ γίνονται φάρος δημοκρατίας, ο πρόεδρος τους ηγέτης του ελεύθερου κόσμου και όλοι μαζί οι πρώτοι και καλύτεροι ή αμερικανιστί «We are number one!».

Το νεοκλασικό ως εργαλείο

Η αίγλη του κλασικού/νεοκλασικού εξυπηρετεί τον εθνικό μύθο του εξαιρετισμού (american exceptionalism) και τα ιδεολογήματα που τον απαρτίζουν. Τον 19ο αιώνα, το νεοκλασικό δικαστήριο που χτιζόταν σε γη Αυτοχθόνων Αμερικανών λειτουργούσε ως σφραγίδα «εκπολιτισμού» της «Άγριας» Δύσης και συντηρούσε την διχοτομία πολιτισμένων - απολίτιστων. Επιπλέ-

ον, τα νεοκλασικά θεσμικά κτίρια εικονογραφούσαν το λαμπρό παρελθόν ως πρόδρομο ενός «δικαιωματικά» λαμπρού μέλλοντος. Με σκοπό την κατασκευή της λαϊκής συναίνεσης, πολιτικές εκμετάλλευσης παρουσιάζονταν ως κοινή λογική, εθνικό καθήκον ακόμα και θεία επιταγή. Με έρεισμα το δόγμα αυτό του πρόδηλου πεπρωμένου (manifest destiny) ολοκληρώθηκε η επέκταση προς τα δυτικά και απενοχοποιήθηκαν οι συνέπειες της (βίαιος εκτοπισμός των γηγενών πληθυσμών, σφετερισμός της πατρογονικής τους γης, ιδρυματοποίηση των ιθαγενών παιδιών, περιθωριοποίηση).

Παρά τους συμβολισμούς της ισότητας, είναι ολοφάνερο ότι η δημόσια νεοκλασική αρχιτεκτονική δεν αντικατοπτρίζει την πολυφυλετική πραγματικότητα ή τις τοπικές ιδιαιτερότητες. Η συστηματική παράλειψη αναφορών σε μη προνομιούχες ομάδες όπως των μαύρων, των γηγενών, των μεταναστών, τις εκμηδενίζει συμβολικά (symbolic annihilation theory). Ο απο-

κλεισμός αυτός, επειδή τοποθετεί τον Άλλον έξω από την επίσημη πολιτισμική αφήγηση της ανωτερότητας, τον αντιδιαστέλλει ως κατώτερο, πρωτόγονο ή και επικίνδυνο κανονικοποιώντας και διαιωνίζοντας εξουσιαστικές πρακτικές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η περίπτωση του αμερικανικού Νότου. Η κλασικότητα, ως προϊόν του επίσης δουλοκτητικού αρχαίου πολιτισμού, έγινε η αισθητική της λευκής «υπεροχής» και προσέφερε ιδεολογικό άλλοθι στις Νότιες ελίτ. Εδώ η ευθυγράμμιση των δομών εξουσίας είναι εύγλωττη από μόνη της: οι επαύλεις των φυτειών ανήκαν στο ρεύμα της Ελληνικής Αναβίωσης, όπως και τα κυβερνεία, οι τράπεζες, ακόμα και τα δικαστήρια των περιβόητων νόμων φυλετικού διαχωρισμού (Jim Crow laws).

Εντούτοις τα σημαντικότερα νεοκλασικά τόποςμα αξιοποιούνται ως συμβολικό κεφάλαιο και από τον ακτιβισμό της μαύρης κοινότητας, του γυναικείου κινήματος, των οικολογικών ή εργατικών οργανώσεων, κλπ. Διαμαρτυρίες που έγραψαν Ιστορία, είχαν ως επίκεντρο και συγκεκριμένο τέτοια κτίρια /σύμβολα – κάποια, μάλιστα, κτισμένα από υπόδουλους Αφροαμερικανούς. Ωστόσο οι μνημειώδεις διαστάσεις τους, ιδίως στην Ουάσινγκτον, ιεροποιούν το κοσμικό, σμικρύνουν τον πολίτη και νομιμοποιούν το παρελθόν ως κανόνα. Το νομικό αντίστοιχο είναι η σχολή του οριτζιναλισμού, πλειοψηφία σήμερα στο Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ, που ερμηνεύει το Σύνταγμα με το πνεύμα του 1787 διευρύνοντας και περιστέλλοντας δικαιώματα όπως η οπλοκατοχή και οι αμβλώσεις, αντίστοιχα.

Το νεοκλασικό ως προσωπείο

Το προεδρικό διάταγμα Τραμπ (executive order 14344 - Making Federal Architecture Beautiful Again 28/8/ 2025) επιτάσσει το παρα-

δοσιακό και, κυρίως, το νεοκλασικό ύφος στην αρχιτεκτονική των δημοσίων ομοσπονδιακών υπηρεσιών. Ιδιαίτερως των δικαστηρίων.

Αν και αρχικά το διάταγμα φαίνεται να ασχολείται με την αξία της τέχνης στον δημόσιο χώρο, είναι γνωστό ότι η κυβέρνηση Τραμπ έχει διακόψει κρατικές επιχορηγήσεις εκατομμυρίων που στήριζαν τις τέχνες, τα γράμματα και τις ανθρωπιστικές σπουδές.

Σε μια πρώτη ανάγνωση, πρόκειται για ένα ακόμη δείγμα αντιθεσμικής συμπεριφοράς και αυταρχισμού. Το διάταγμα κινείται, μόλις και μετά βίας, στα όρια των εκτελεστικών προεδρικών εξουσιών και αντιπαρέρχεται τις συνταγματικές επιταγές περί ελευθερίας λόγου και καλλιτεχνικής έκφρασης (First Amendment). Δεν εισακούονται οι πολίτες, οι τοπικοί φορείς, ο αρμόδιος αρχιτεκτονικός κλάδος και οι οικολογικές ανησυχίες για έργα τέτοιου είδους. Η εκ των άνω επιβεβλημένη αισθητική είναι γνώριμη από τα ολοκληρωτικά καθεστώτα ανά τον κόσμο. Εξάλλου ο ίδιος ο Τραμπ είπε πρόσφατα ότι «Μερικές φορές χρειάζεστε έναν δικτάτορα» (Νταβός, 21/1/2026).

Παράλληλα, το κείμενο ενεργοποιεί συνειρμούς πολλαπλών ανισοτήτων καθώς το «παλιό, καλό, παραδοσιακό» του διατάγματος μεθερμενεύεται στην αμερικανική εμπειρία ως «λευκό, χριστιανικό, ρεπουμπλικανικό». Η προσέγγιση αυτή συνάδει με την σκληρή αντιμεταναστευτική πολιτική της κυβέρνησης, την καταχρηστική κήρυξη έκτακτης ανάγκης με στόχο την καταστολή, την ανοχή στον ρατσισμό και τις παραστρατιωτικές δράσεις.

Σε μια δεύτερη ανάγνωση μας οδηγεί το ερώτημα «τι δεν είναι νεοκλασική κρατική αρχιτεκτονική στις ΗΠΑ;» Οι δύο πρώτες παράγραφοι του διατάγματος εμφατικά επισημαίνουν ότι ο νεοκλασικισμός ήταν η κύρια επιλογή των

Ιδρυτών Πατέρων. Σ' αυτό το πνεύμα οριζιναλισμού, ο Τραμπ παρουσιάζεται ως συνεχιστής τους. Οι Ιδρυτές, στο συλλογικό φαντασιακό, έχουν θέση εφεστίων θεών και θεωρούνται η ενσάρκωση του αμερικανικού πατριωτισμού. Παρουσιάζοντας το νεοκλασικό ως πατριωτικό και αντιδιαστέλλοντας το ρητά στο διάταγμα με το «ελιτίστικο μοντέρνο», ο Τραμπ αναβαπτίζει την νεοκλασική αισθητική ως λαϊκό πρόταγμα.

Όμως, κατ' εξοχήν λαϊκές υπηρεσίες κοινωνικής μέριμνας περιλαμβάνονται σε αυτό που ο Τραμπ ονομάζει «άσχημη και αποκρουστική μοντέρνα αρχιτεκτονική». Υπηρεσίες όπως αυτές της επιδοτούμενης στέγασης (HUD) και της δημόσιας υγείας (HHS) που έχουν δεχτεί ή πρόκειται να δεχτούν, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, σοβαρές περικοπές ή και κατάργηση (πχ. περίθαλψη χαμηλών εισοδημάτων MEDICAID - στήριξη απόρων οικογενειών TANF - κουπόνια σίτισης SNAP).

Με εγχώριο αλλά και παγκόσμιο αντίκτυπο θα είναι και η συρρίκνωση οικολογικών και

ανθρωπιστικών υπηρεσιών. Έχει ήδη διακοπεί η στήριξη δισεκατομμυρίων δολαρίων σε προγράμματα πράσινης ενέργειας καθώς ο Λευκός Οίκος θεωρεί ότι η κλιματική αλλαγή είναι «απάτη» και οι λύσεις βιωσιμότητας «ανέκδοτο» (ομιλία Τραμπ στον ΟΗΕ 23/9/25). Η υπηρεσία Διεθνούς Ανάπτυξης (USAID) είδε την κατάργηση του 85% των ανθρωπιστικών και ιατρικών προγραμμάτων της. Η δραματική μείωση της αμερικανικής βοήθειας στις αναπτυσσόμενες χώρες έχει ήδη οδηγήσει σε χιλιάδες ανθρώπινες απώλειες.

Τόσο ο αρχιτεκτονικός κλάδος όσο και οι πολιτικοί αναλυτές, στην πλειοψηφία τους, θεωρούν ότι το διάταγμα αυτό κρύβει σοβαρότερα ζητήματα από μια απλή αντιπαράθεση αρχιτεκτονικών ρευμάτων. Μέσα από την αναμέτρηση με τα όρια των θεσμών και την προκλητική αποσιώπηση επιτακτικών αναγκών της χώρας και του πλανήτη, ο Τραμπ και τα συμφέροντα που τον στηρίζουν επιδεικνύουν την ισχύ τους και φθείρουν βασικές δημοκρατικές αξίες.

Απόφαση Δ.Σ. για την άσκηση υποψηφίων δικηγόρων

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, κατά τη συνεδρίασή του της 12/03/2026, αποφάσισε ομόφωνα, στο πλαίσιο τροποποίησης του Κώδικα Δικηγόρων, όσον αφορά στην άσκηση, να υιοθετήσει τις ακόλουθες προτάσεις της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης:

- Η αρχή της αυτορρύθμισης του επαγγέλματος επιβάλλει τα ζητήματα που αφορούν στην άσκηση των δικηγόρων, στην είσοδο στο επάγγελμα και στην εξέλιξη των δικηγόρων να ρυθμίζονται αποκλειστικά από τους Δικηγορικούς Συλλόγους. Για το λόγο αυτό το Διοικητικό Συμβούλιο είναι κατηγορηματικά αντίθετο στη δημιουργία οιασδήποτε Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, εκτός των Δικηγορικών Συλλόγων για τα θέματα αυτά. Οι ασκούμενοι θα

πρέπει να εγγράφονται αποκλειστικά και μόνο στους Δικηγορικούς Συλλόγους, όπως και μέχρι σήμερα και να ασκούνται σε Δικηγόρους, Δικαστήρια και Υπηρεσίες, ώστε η άσκηση να είναι πραγματικά ουσιαστική.

- Ο Πανελλήνιος Διαγωνισμός υποψηφίων δικηγόρων θα πρέπει να γίνεται μόνο με γραπτές εξετάσεις για τη διασφάλιση του αδιάβλητου αυτού, με Τράπεζα Θεμάτων και με ευθύνη της Ολομέλειας.

- Οι ασκούμενοι θα πρέπει να παρακολουθούν σεμινάρια που θα διοργανώνονται με ευθύνη της Ολομέλειας.

- Καθ' όλο τον χρόνο της άσκησής τους θα πρέπει να λαμβάνουν αμοιβή, η οποία θα καθορίζεται με απόφαση του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑ

Στις 2 Απριλίου 2026, το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Δικηγόρων Πειραιά πραγματοποίησε Γενική Συνέλευση και Αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου και Ελεγκτικής Επιτροπής.

Εξελέγησαν κατά σειρά επιτυχίας:

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1. **Αναγνώστου Ευάγγελος** του Σταματίου 242 ψήφους
2. **Αθανασόπουλος Γεώργιος** του Κωνσταντίνου 241 ψήφους
3. **Τριαντάφυλλος Ματθαίος** του Νικολάου 222 ψήφους
4. **Σταμελάκη Αθηνά** του Γεωργίου 212 ψήφους
5. **Κλαπαδάκης Μιλτιάδης-Παναγιώτης** του Εμμανουήλ 201 ψήφους
6. **Κασμάτης Αντώνιος** του Νικήτα 189 ψήφους
7. **Μπούρος Σωτήριος** του Χαρίλαου 154 ψήφους
8. **Μερσίνης Μιχαήλ** του Γεωργίου 108 ψήφους
9. **Χαμαριάς Ηλίας** του Σωκράτη 108 ψήφους

10. **Στρατηγός Διονύσιος** του Γεωργίου 96 ψήφους
11. **Κατσαλήρα Μαρία-Νικολέττα** του Ανδρέα 82 ψήφους
12. **Σαββίδου Όλγα** του Κωνσταντίνου 67 ψήφους
13. **Μαυρομμάτη Γεωργία** του Βασιλείου 57 ψήφους
14. **Μιχαηλίδης Γεώργιος** του Ιωάννη 57 ψήφους
15. **Σχινάς Χρήστος** του Μηνά 39 ψήφους

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. **Ιωάννου Ηλίας** του Δημητρίου 154 ψήφους
2. **Κοντοδήμος Δήμος** του Γεωργίου 142 ψήφους
3. **Θεοχάρη Ευσταθία** του Κωνσταντίνου 105 ψήφους
4. **Σωτήραλη Ελένη** του Αναστασίου 75 ψήφους

Στη νέα σύνθεση του ΔΣ εκλέγονται οι επτά πρώτοι κατά σειρά επιτυχίας.

Στη νέα σύνθεση της ελεγκτικής επιτροπής εκλέγονται οι τρεις πρώτοι κατά σειρά επιτυχίας.

Ο ζωγράφος του πίνακα του εξωφύλλου του περιοδικού μας Θεόδωρος Π. Βρυζάκης (Θήβα, 1814 – Μόναχο, 1878)

Ήταν ένας από τους κορυφαίους Έλληνες ζωγράφους του 19ου αιώνα και ο θεμελιωτής του ελληνικού κλάδου της «Σχολής του Μονάχου». Γεννημένος στη Θήβα το 1814 έζησε σκληρά παιδικά χρόνια, καθώς ο πατέρας του Πέτρος Βρυζάκης, απαγχονίστηκε από τους Τούρκους κατά το πρώτο έτος της Ελληνικής Επανάστασης. Αργότερα μεταφέρθηκε μαζί με τον αδελφό του στο Ορφανοτροφείο της Αίγινας. Σε ηλικία 18 ετών, ενδεχομένως χάρη σε πρωτοβουλία του Θεόφιλου, μετέβη για σπουδές στο Μόναχο της Βαυαρίας.

Εκεί άρχισε να ασχολείται με τη ζωγραφική, απεικονίζοντας σχεδόν αποκλειστικά θέματα από την Επανάσταση του 1821. Το 1844 έγινε δεκτός στην Ακαδημία του Μονάχου, λαμβάνοντας για τα

επόμενα έντεκα χρόνια, μέχρι το 1855, την υποτροφία της ελληνικής παροικίας της πόλης. Δάσκαλοι και φίλοι του υπήρξαν ορισμένοι εξαιρετικοί καλλιτέχνες φιλελληνικών θεμάτων της εποχής του ρομαντισμού: ο Carl Wilhelm von Heideck, ο Πέτερ φον Ες, ο Heinrich von Mayer, και άλλοι.

Συμμετείχε στην Διεθνή Έκθεση του Παρισιού με το έργο του «Η Εξοδος του Μεσολογγίου». Τον πίνακα αυτόν, ο ίδιος ο Βρυζάκης τον αντέγραψε τουλάχιστον δύο φορές. Δύο από τους πρωτότυπους πίνακες καταστράφηκαν στην μεγάλη πυρκαγιά του Μεσολογγίου το 1929. Το τρίτο πρωτότυπο διασώζεται στην Εθνική Πινακοθήκη, αλλά ο ίδιος πίνακας κυκλοφόρησε και σε λιθογραφίες ήδη από το 1856. Ο σημαντικός αυτός πίνακας απομνημονεύει ένα από τα πιο τραγικά και τα πιο ξακουστά επεισόδια του Αγώνα, την ηρωική έξοδο των κατοίκων της πόλης του Μεσολογγίου τη νύχτα της 10ης Απριλίου 1826.

Ολομέλεια Δικηγορικών Συλλόγων στην Αθήνα

Ανακοίνωση για τη Δίκη των Τεμπών

Η τραγωδία των Τεμπών συγκλόνισε την Ελληνική Κοινωνία.

Απαίτηση όλων η απόδοση δικαιοσύνης.

Μετά από τρία χρόνια, έφθασε η ώρα της ακροαματικής διαδικασίας, στην οποία οι Δικηγορικοί Σύλλογοι παρίστανται, όπως και στην προδικασία, προς υποστήριξη της κατηγορίας με σκοπό όχι μόνο την αναζήτηση της αλήθειας αλλά και την απόδοση ευθυνών, όπου ανήκουν.

Αυτονόητο είναι ότι, για να επιτευχθεί ο σκοπός αυτός θα πρέπει να υφίστανται οι ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΗΣ ΔΙΚΗΣ.

Δυστυχώς, κατά την έναρξη της ακροαματικής διαδικασίας ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΑΝ ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ, οι οποίες δεν συνάδουν με το νομικό μας πολιτισμό και δεν επέτρεπαν την ομαλή διεξαγωγή της δίκης και την αξιοπρεπή άσκηση δικαιωμάτων των διαδίκων και των πληρεξουσίων τους δικηγόρων.

Μετά από άμεσες ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ, τόσο προς τη Διευθύνουσα του Εφετείου Λάρισας, όσο και προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης, επήλθαν υλικοτεχνικές βελτιώσεις που επέτρεψαν, κατά την πρώτη μετά από διακοπή δικάσιμο, την πρόοδο της δίκης.

Οφείλουμε να σημειώσουμε ότι οι ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ δεν ένιωσαν την ανάγκη να παρέμβουν για τη βελτίωση των συνθηκών για τη διεξαγωγή δίκης, αλλά η κύρια μέριμνά τους είναι να εκδίδουν ανακοινώσεις με καταγγελτικό περιεχόμενο κατά των συλλειτουργών της Δικαιοσύνης και των θεσμικών τους οργάνων.

Η αλήθεια είναι ότι επιβάλλεται να γίνουν περαιτέρω βελτιώσεις ώστε να διασφαλιστεί η ουσιαστική δυνατότητα παρακολούθησης της δίκης από τους διαδίκους-συγγενείς των θυμάτων και τραυματίες και η απρόσκοπτη επικοινωνία τους με τους πληρεξουσίους δικηγόρους τους καθώς επίσης και η ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΑΣΚΗΣΗ του έργου των πληρεξουσίων δικηγόρων, λαμβανομένου υπόψη του μεγάλου αριθμού τους αλλά και των απαιτήσεων που δημιουργούνται από την ογκώδη δικογραφία.

Πέραν, όμως της εξασφάλισης της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, επιβάλλεται να αποφευχθούν συμπεριφορές, εντός ή εκτός της δικαστικής αίθουσας, από παράγοντες ή μη της δίκης, που δημιουργούν συνθήκες έντασης, καθυστερούν την πρόοδο της διαδικα-

σίας και δημιουργούν ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΑΠΟΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ από το κύριο έργο που είναι η αναζήτηση της αλήθειας και μόνο αυτής.

Η Ολομέλεια δεν πρόκειται να εργαλειοποιηθεί ούτε να υποκύψει σε ιδιοτελείς επιδιώξεις ή σκοπιμότητες. ΚΡΑΥΓΕΣ, ΕΠΙΘΕΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ, ΣΥΚΟΦΑΝΤΙΕΣ δεν πρόκειται να κάμψουν τη σταθερή μας θέση που είναι η πρόοδος της δίκης και η αναζήτηση της αλήθειας.

Οι λειτουργοί και συλλειτουργοί της Δικαιοσύνης οφείλουν να τηρούν απαρέγκλιτα τους ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ. Αντίθετες συμπεριφορές, που εκδηλώθηκαν από συγκεκριμένη δικηγόρο, μας βρίσκουν ΚΑΤΗΓΟΡΗΜΑΤΙΚΑ ΑΝΤΙΘΕΤΟΥΣ και δεν μπορούν να γίνουν ανεκτές.

Επισημαίνουμε δε, ότι ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ (πλέον των 250) άσκησε τα καθήκοντά του, όπως επιβάλλει ο θεσμικός τους ρόλος και οφείλουμε να εξάρουμε τη στάση αυτή.

Το Δικαστήριο, το οποίο έχει την ευθύνη της ομαλής διεξαγωγής της δίκης, οφείλει να τηρεί το Νόμο. Ουδείς είναι υπεράνω του Νόμου και ουδείς δικαιούται διακριτικής μεταχείρισης.

Οι Δικηγορικοί Σύλλογοι θα πράξουν αυτά που τους αναλογούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και του θεσμικού τους ρόλου συμβάλλοντας στην πρόοδο της δίκης. Η δίκη πρέπει να προχωρήσει απρόσκοπτα και ΝΑ ΑΠΟΔΟΘΕΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ με σεβασμό στα δικαιώματα των διαδίκων και στο Κράτος Δικαίου.

Το οφείλουμε στα θύματα του δυστυχήματος, στους τραυματίες και στους συγγενείς τους, στη Δικαιοσύνη, στην Κοινωνία, στην Ιστορία

50 ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ. ΤΙ ΑΛΛΑΞΕ;

του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΡΡΗ**
Δικηγόρου ΔΣΠ

Την Παρασκευή, 6 Μαρτίου 2026, ο σύλλογος «Ένωση Ασκουμένων και Νέων Δικηγόρων Πειραιά» διοργάνωσε στην αίθουσα του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, επ' ευκαιρία της συμπλήρωσης των πενήντα χρόνων από τη δημιουργία του συλλόγου (τότε με την επωνυμία «Σύλλογος Νέων Δικηγόρων Πειραιά»), μια εκδήλωση με σκοπό να τιμήσει όλους όσους είχαν διατελέσει Πρόεδροι του Συλλόγου αυτού.

Μου δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσω ως διατελέσας πρώτος πρόεδρος αυτού του Συλλόγου. Λόγω του περιορισμένου του χρόνου, που είχε τεθεί στη διάθεση του κάθε ομιλητή, περιορίστηκα στην ομιλία μου μόνο σε ορισμένα περιστατικά, που αντιμετώπισα εγώ και ήταν όμοια με περιστατικά που αντιμετώπισαν και άλλοι συνάδελφοι την εποχή που είμασταν ασκούμενοι και νέοι δικηγόροι, που οδήγησαν τριάντα τέσσερις (34) από εμάς, που ζούσαμε έντονα τα προβλήματα, να αποφασίσουμε την ίδρυση ενός συλλόγου.

Ήταν τέλη του 1975, μόλις είχαμε βγει από τη δικτατορία και είχε αρχίσει να ξαναζωντανεύει ο συνδικαλισμός. Τα κύρια θέματά μας ήταν η βελτίωση των συνθηκών εργασίας μας ως νέων

δικηγόρων, η προβολή των αιτημάτων μας και η λύση των προβλημάτων που αντιμετωπίζαμε ως νέοι δικηγόροι.

Το πρώτο πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε με το που ακούστηκε ότι ξεκινάμε αυτή την προσπάθεια, ήταν η αντίδραση της Διοίκησης του ίδιου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά, που, ίσως, μας θεώρησε ως έναν αντίπαλο, χωρίς εμείς να έχουμε ένα τέτοιο σκοπό. Κάθε άλλο, θέλαμε, όμως, να υπάρχει ένα βήμα από το οποίο θα μπορούν να ακούγονται τα ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζαμε εμείς ως νέοι δικηγόροι. Για να αποφύγουμε την αντίδραση αυτή βάλλαμε στους σκοπούς του σωματείου ως πέμπτο σκοπό: «(ε)η συνδρομή διά παντός καταλλήλου τρόπου του έργου του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιώς».

Το δεύτερο πρόβλημα ήταν ποιους θα συμπεριελάμβανε ως μέλη του ο Σύλλογός μας. Υπήρχε μέχρι λίγα χρόνια πριν το 1976 το παράδοξο να μην διεξάγονται εξετάσεις δικηγόρων κάθε χρόνο, με αποτέλεσμα να παραμένουν συνάδελφοι ως ασκούμενοι δικηγόροι επί τέσσερα-πέντε και ακόμη περισσότερα χρόνια. Έτσι υπήρχαν συνάδελφοι, που ενώ δεν ήταν νέοι

στην ηλικία, ήταν νέοι στη δικηγορία. Αυτό μας οδήγησε να γράψουμε στο καταστατικό μας ότι μέλη του Σωματείου μας γράφονται όλοι οι διορισμένοι στον δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά δικηγόροι και ασκούμενοι και εξαιρούσαμε μόνο τους διορισμένους στο Άρειο Πάγο.

Το καταστατικό του Συλλόγου μας συντάχθηκε, εγκρίθηκε και υπογράφηκε στις 15 Ιανουαρίου 1976 στο γραφείο του αείμνηστου συναδέλφου Φίλιππου Κοτέα. Πρώτος που υπέγραψε ήταν ο συνάδελφος Χάρης Προδρομίδης με τον οποίο είμαστε οι μόνοι, πλέον, από τους 34 που εξακολουθούμε να δικηγορούμε.

Στις 19 Ιανουαρίου 1976 υποβάλαμε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Πειραιά τη με αριθμό 20/1976 αίτηση για την αναγνώριση του καταστατικού, που δικάστηκε την 21 Ιανουαρίου 1976!!! (βλέπετε δεν είχε εκδοθεί ακόμη ο νόμος για την επιτάχυνση της απονομής της δικαιοσύνης) και την 11η Φεβρουαρίου 1976 εκδόθηκε η με αριθμό 37/1976 απόφαση του Δικαστηρίου που ενέκρινε το Καταστατικό.

Οι συνθήκες που αντιμετώπιζαν τότε οι ασκούμενοι δικηγόροι ήταν ότι: πληρωμή τους ήταν αδιανόητη, το ωράριο απεριόριστο και η άσκησή τους στη διαδικασία της δίκης ελάχιστη, περιορισμένη, κυρίως, στην κατάθεση του δικόγραφου στη σύνταξη του οποίου δεν είχαν την

παραμικρή συμμετοχή.

Ούτε, όμως, και οι νέοι δικηγόροι απολάμβαναν περισσότερων προνομίων. Το να ανοίξεις νέο γραφείο συνεπαγόταν καταβολή μισθώματος, δική σου πελατεία δεν ήταν δυνατό να δημιουργήσεις όσο εργαζόσουν σε γραφείο άλλου δικηγόρου, αφού ο πελάτης που έμπαινε στο γραφείο ήταν του δικηγόρου στον οποίο ανήκε το γραφείο και, κατά συνέπεια και τα χρήματα που θα άφηνε ο πελάτης ανήκαν στον δικηγόρο, ενώ ο νέος δικηγόρος θα εισέπραττε μόνο τη συμφωνημένη μηνιαία αμοιβή.

Φυσικά δεν έλειπαν οι εξαιρέσεις αλλά ήταν λίγες για να μην πω ελάχιστες.

Άλλο τεράστιο πρόβλημα ήταν η συμπεριφορά των δικαστών στους νέους συναδέλφους. Αναφέρθηκα σε ένα περιστατικό, που έζησα αρχές του 1976, όταν δικαστής του Τριμελούς Πλημελ/κείου της Αθήνας, απευθυνόμενος σε νέο δικηγόρο, που αγόρευε υπερασπιζόμενος τον κατηγορούμενο, του ζήτησε επιτακτικά να τελειώνει. Ο συνάδελφος συνέχισε και τότε ο δικαστής του είπε τελειώσατε και του αφαίρεσε το λόγο. Ήταν παρών στην αίθουσα ο συνάδελφος Ζήσης Κωνσταντίνου ο οποίος βγήκε στο διάδρομο του δικαστικού κτιρίου, βρήκε τον τότε Πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, τον αείμνηστο Βαγγέλη Γιαννόπουλο, ο οποίος

Στιγμιότυπο από την εκδήλωση

μπήκε στην αίθουσα του δικαστηρίου και σε έντονο ύφος, απευθυνόμενος στην έδρα, διέκοψε τη διαδικασία λέγοντας στους δικαστές: «θα έπρεπε να γνωρίζετε ότι εσείς και εμείς είμαστε συλλειτουργοί στην απονομή της δικαιοσύνης και ότι είσαστε πάνω στην έδρα και οι δικηγόροι κάτω από αυτήν δεν σας χορηγεί το δικαίωμα να διακόπτετε τον δικηγόρο, ιδίως όταν επιτελεί το έργο του υπερασπιστή του κατηγορούμενου και βρίσκεται στο στάδιο της αγόρευσής του».

Αυτό το περιστατικό ήταν που άναψε μέσα μου τη φλόγα για τη δημιουργία ενός συλλόγου που θα αναδείκνυε τα προβλήματα αυτά των νέων δικηγόρων και των ασκούμενων. Αυτή η φλόγα μεταλαμπαδεύτηκε και στους υπόλοιπους 33, όχι συναδέλφους αλλά αδελφούς, που ζούσαν τα ίδια ακριβώς προβλήματα και οδήγησε στη δημιουργία του συλλόγου μας.

Παρ' όλα αυτά, όσοι είχαμε τη διάθεση να προχωρήσουμε, παρά τις αντιξοότητες, ξεπεράσαμε τα προβλήματα και δημιουργήσαμε ο καθένας το δικό του όνομα και τη δική του ιστορία στη δικηγορία.

Ευτύχησα να έχω τρία παιδιά δικηγόρους και εγγονό φοιτητή της νομικής.

Έχω συμπληρώσει 52 ½ χρόνια πραγματικής μάχιμης δικηγορίας και είχα την τιμή και χαρά να συνεργαστούν (γιατί συνεργασία ήταν και όχι άσκηση) μαζί μου εκλεκτοί συνάδελφοι όπως ο Νίκος Λιαπάκης, η αείμνηστη Δήμητρα Κοντού, ο Μάκης Βαλλιάνος, η Λιάνα Καταρέλου, η Πωλίνα Δημητρακοπούλου, ο Νίκος Παπακωνσταντής κ.α. αρκετοί, που θα με συγχωρέσουν που η μνήμη μου δεν με βοηθάει να μνημονεύσω τα ονόματά τους. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι ίσης αξίας με όλους εμάς που ζήσαμε μέσα στο ίδιο γραφείο.

Το ότι στο γραφείο μου βρέθηκαν τα παιδιά μου είχε ως συνέπεια να περιοριστεί ο αριθμός των συνεργατών που θα έκαναν άσκηση μαζί μου. Αυτό είχε ως συνέπεια για μεγάλο διάστημα να μην έχω άμεση επαφή με τα προβλήματα των ασκούμενων και των νέων δικηγόρων. Δυστυχώς με προσγείωσε τελείως ανώμαλα ένα περιστατικό που πληροφορήθηκα πως συνέβη στις εξετάσεις των ασκούμενων για τη λήψη της άδειας άσκησης δικηγορίας το 2005, όπου συ-

νάδελφος εξεταστής, απευθυνόμενος σε εξεταζόμενο, που δεν απάντησε σε μια ερώτησή του, τού είπε: «να πεις στον δικηγόρο που κάνεις άσκηση να μην σε έχει μόνο για να του φτιάχνεις τον καφέ». Πέρα από την απαράδεκτη συμπεριφορά του εξεταστή προς τον εξεταζόμενο, για την οποία εγώ ντρέπομαι μέχρι και σήμερα παρά το ότι έχουν περάσει είκοσι χρόνια, το περιστατικό αυτό ανέδειξε ότι πρέπει να υπήρχαν ακόμη δικηγόροι που χρησιμοποιούσαν τους ασκούμενους όχι σαν συνεργάτες και σε λίγες ημέρες συναδέλφους τους, αλλά σαν υπηρέτες τους.

Είχαν περάσει τριάντα χρόνια από τη δημιουργία του συλλόγου μας και, όπως, διαπίστωσα τότε, τα προβλήματα των ασκούμενων και νέων δικηγόρων εξακολουθούσαν να υπάρχουν.

Η χθεσινή γιορτή, πέρα από τη συγκίνηση, που μου προκάλεσε από την επαναφορά στη μνήμη μου του ξεκινήματος αυτής της προσπάθειας, με γέμισε και θλίψη γιατί διαπίστωσα ότι τα βήματα που έχουν γίνει για την επίλυση των προβλημάτων μετά από πενήντα πλέον χρόνια, είναι ελάχιστα.

Γιατί ναι μεν καθιερώθηκε ένας μισθός, που πρέπει να καταβάλλεται στους ασκούμενους, αλλά τί είναι το ποσό των 600 ευρώ, που θεσπίστηκε όταν ο κατώτατος μισθός ενός εργαζόμενου από τον Απρίλιο του 2023 είναι 780 ευρώ;

Γιατί δεν έχει οριστεί ένα ωράριο στο οποίο να αντιστοιχεί αυτός ο μισθός και να είναι υποχρεωμένος ο ασκούμενος να εργάζεται νυχθημερόν; Ναι, πράγματι η δικηγορία δεν έχει ωράριο, όπως πολύ σωστά ακούστηκε από έναν από τους ομιλητές της εκδήλωσης. Αλλά δεν έχει ωράριο για τον δικηγόρο, όχι για τον ασκούμενο ή το νέο δικηγόρο. Αυτός πρέπει να είναι τελείως ελεύθερος για να αποφασίσει για την παραμονή του στο γραφείο σε ώρες πλέον του νόμιμου ωραρίου.

Γιατί δεν έχουμε φτάσει εμείς, οι μεγάλοι στην ηλικία δικηγόροι, να έχουμε διαρκώς στη μνήμη μας τα όσα περάσαμε σαν ασκούμενοι και σαν νέοι δικηγόροι και να φροντίσουμε να περάσουμε στους δικούς μας ασκούμενους και στους συνεργάτες μας νέους δικηγόρους, μόνο

τα καλά και αυτά που μας ωφέλησαν από τους δικηγόρους στους οποίους κάναμε άσκηση και με τους οποίους συνεργαστήκαμε στα πρώτα βήματά μας και να αποβάλλουμε όσα μας πίκραναν και δυσκόλεψαν τη ζωή μας.

Γιατί πολλοί δικαστές, βγαίνοντας πλέον από τις σχολές τους και μη έχοντας ασκήσει ούτε μια ημέρα δικηγορία, αντιμετωπίζουν τους νέους δικηγόρους με μια υπεροψία χωρίς να επιδεικνύουν τον απαιτούμενο σεβασμό και χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους ότι και αυτοί είναι μαζί τους συλλειτουργοί στο ύψιστο καθήκον που είναι η ορθή απονομή της δικαιοσύνης.

Παρά το ότι αγαπώ αυτόν τον Σύλλογο, για τη δημιουργία του οποίου έβαλα και εγώ ένα λιθαράκι, το βαθύτερο θέλω μου είναι το ταχύτερο δυνατό να μην έχει λόγο ύπαρξης όχι για άλλο λόγο, αλλά γιατί θα έχουν επιλυθεί όλα ανεξαιρέτως τα προβλήματα που έχει να αντιμετωπίσει.

Απευθυνόμενος στους ασκούμενους και στους νέους δικηγόρους τους διαβεβαιώ ότι επέλεξαν να υπηρετήσουν μια από τις κορυφαίες επιστήμες και να συμβάλλουν στο σπουδαίο έργο να βρει ο απλός άνθρωπος το δίκιο του.

Το λειτούργημα αυτό πρώτα από όλα θα τους βοηθήσει να πλουτίσουν τις γνώσεις τους και δεύτερο να τους ικανοποιήσει και οικονομικά. Θα μου επιτρέψουν να τους πω ότι θεωρώ ως μεγαλύτερή μου αμοιβή το φίλημα του χεριού μου από έναν εντολέα μου, που, μη έχοντας να μου καταβάλει αμοιβή για την άσκηση μιας έφεσης για την οποία ήμουν βέβαιος ότι θα δικαιωθούμε, μου ζήτησε να μην ασκήσουμε έφεση και εγώ την άσκησα καταβάλλοντας ο ίδιος τα έξοδα και μη λαμβάνοντας αμοιβή. Μετά την έκδοση της απόφασης και την απαλλαγή του από τις κατηγορίες, ήρθε στο γραφείο να με ευχαριστήσει, μου έφερε ένα δοχείο λάδι και μου φίλησε το χέρι λέγοντάς μου ότι δεν έχει χρήματα να μου δώσει. Όσες φορές και αν έχω πλυθεί από τότε, το φιλι αυτό δεν έχει φύγει από το χέρι μου και αποτελεί το μεγαλύτερο παράσημο που έλαβα στα τόσα χρόνια της δικηγορίας μου.

Απευθυνόμενος στους παλαιούς συναδέλφους, χωρίς να θέλω να κάνω τον δάσκαλο ή τον έξυπνο, θα πω να θυμόμαστε τα όσα περάσαμε

και να αγαπάμε τα νέα παιδιά και να ευχόμαστε να γίνουν πολύ καλύτερά μας, έχουν, άλλωστε, όλα τα φόντα για να το πετύχουν και έχουν κάνει τα περισσότερα εξαιρετικές σπουδές.

Τέλος, απευθυνόμενος σε όσους δικαστές τύχει να διαβάσουν το άρθρο αυτό, να θυμούνται πάντοτε το «συλλειτουργοί» στην απονομή της δικαιοσύνης και να αντιμετωπίζουν ως τέτοιους και τους νέους δικηγόρους.

Το άρθρο αυτό το αφιερώνω στους τριάντα τέσσερις συν-αδελφούς που όλοι μαζί βάλουμε το πρώτο λιθαράκι για την ίδρυση του Συλλόγου Νέων Δικηγόρων Πειραιά που είμασταν οι παρακάτω: 1) Προδρομίδης Χαράλαμπος, 2) Κοτέας Φίλιππος, 3) Δημουλέα Ελένη, 4) Κίτσος Ανδρέας, 5) Κεφάλας Παναγιώτης, 6) Σαρρής Θεόδωρος, 7) Καλτσάς Λεωνίδα, 8) Καλτσά-Ευθυμίου Μέλπω, 9) Μαχαίρα Μαρία, 10) Βαρβαρήγος Στέφανος, 11) Χρόνης Ηλίας, 12) Καρατζή Λίτσα, 13) Παπαδόπουλος Μιχαήλ, 14) Παπαδάκης Ιωάννης, 15) Οικονομάκης Γεώργιος, 16) Παπαθανασίου Γιώργος, 17) Κουτσαντώνης Ανδρέας, 18) Κοτσώνης Εμμανουήλ, 19) Ντούρος Κυριάκος, 20) Χαραλάμπους Μπάμπης, 21) Κωνσταντοπούλου Πολυτίμη, 22) Καραδημήτρης Ιωάννης, 23) Κτιστάκης Μανούσος, 24) Φαζάκης Κώστας, 25) Χρονόπουλος Κων/νος, 26) Χηνάς Σωτήριος, 27) Αλεξανιάν Παντελής, 28) Τόμπρος Αλέξανδρος, 29) Δακόπουλος Γιώργος, 30) Τζώρτζη Αναστασία, 31) Καραχάλιος Γεώργιος, 32) Κλημεντίδης Μιχαήλ, 33) Χαροκόπου-Μανούσου Αγγελική και 34) Αϊβαλιώτης Χρήστος.

(Έχει τηρηθεί η σειρά με την οποία υπογράψαμε το ιδρυτικό καταστατικό).

Θα μου επιτραπεί, προσωπικά να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον αείμνηστο συνάδελφο Μιχάλη Βιτσαρά, δίπλα στον οποίο μορφώθηκα νομικά και ασκήθηκα στη δικηγορία και στο συνάδελφο Στέφανο Βαρβαρήγο, που με αντιμετώπισε ως παιδί του και μου προσέφερε συστάση -την πρώτη επαγγελματική μου στέγη- χωρίς να δεχτεί να λάβει ούτε μια δραχμή ως ανταμοιβή και αποχωρώντας διακριτικά από το δικό του γραφείο για να μου επιτρέψει να δεχτώ εγώ τον πελάτη μου σαν να επρόκειτο για δικό μου γραφείο.

Γιάννης Καρακουλάκης

Πρόσφατα χάσαμε τον Γιάννη Καρακουλάκη, έναν εκλεκτό συνάδελφο και υπέροχο άνθρωπο με το χαρακτηριστικό του χαμόγελο, το ήθος και την επιστημοσύνη του. Ο Γιάννης Καρακουλάκης γεννήθηκε και σπούδασε στην Αθήνα, όπου και έλαβε πτυχίο της Νομικής. Πραγματοποίησε την άσκησή του στο Δικηγόρο Πειραιά Ηρακλή Χαρτοφύλακα ενώ στην πορεία της σταδιοδρομίας του προήχθη σε δικηγόρο Παρ' Αρείω Πάγω.

Ο εκλιπών δημιούργησε ένα μεγάλο Δικηγορικό γραφείο, που ασχολείτο με το εμπράγματο δίκαιο, αλλά και γενικά με τα ζητήματα του δικαίου των ακινήτων. Σε αυτό τον τομέα πραγματικά ήταν ένα από τα πρώτα μεγάλα και οργανωμένα γραφεία του Πειραιά με πολλούς συνεργάτες. Μάλιστα ο ίδιος συνήθιζε συχνά στο πλαίσιο της λειτουργίας του γραφείου, αλλά και των άριστων σχέσεων με τους συνεργάτες του, να οργανώνει ευρείες συναντήσεις για τη συζήτηση των θεμάτων του γραφείου. Υπήρξε δάσκαλος μεγάλου αριθμού δικηγόρων και ασκουμένων, τους οποίους γαλούχησε με τις γνώσεις και το ήθος του. Ιστορικά έχουν μείνει τα δύο συνέδρια που διοργανώθηκαν στο Πανεπιστήμιο Πειραιά υπό την αιγίδα του Δικηγορικού μας Συλλόγου και υπό την επιστημονική επιμέλεια και εποπτεία του. Ήταν παντρεμένος με τη Μαρία Γιώτη και απέκτησαν μαζί δύο παιδιά τον Ηλία και τον Χρήστο. Ο Χρήστος μάλιστα ακολούθησε τα επαγγελματικά βήματα του πατέρα του και σήμερα είναι δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω του Συλλόγου μας. Από τον Δικηγορικό Σύλλογο Πειραιά τον εκλιπόντα αποχαιρέτησε ο Πρόεδρος του Συλλόγου Ηλίας Κλάππας.

Επιτροπή Αιμοδοσίας και Ιατρείου Δικαστηρίων**Υπεύθυνος:** Δήμος Κοντοδήμος**Αναπληρωτής :** Χρήστος Πλ. Ηλιάδης**Επιτροπή Νομικής Βοήθειας****Υπεύθυνος:** Γεώργιος Καρατζάς**Αναπληρωτής:** Χρήστος Πλ. Ηλιάδης**Επιτροπή Ενημέρωσης για Νομοθετικές Αλλαγές****Υπεύθυνος:** Ιωάννης Βούτας**Αναπληρωτής:** Διονύσιος Πλέσσας**Επιτροπή Επιστημονικών Μελετών και Εκδηλώσεων****Υπεύθυνος:** Ευαγγελία Αποστολίδου**Αναπληρώτρια:** Ισμήνη Ζώρζου**Μέλη:** Ιωάννης Βούτας, Ηλίας Τζιτζικιάκης, Διονύσιος Πλέσσας**Επιτροπή Ασφαλιστικών-Φορολογικών θεμάτων****Υπεύθυνος:** Κυριάκος Καρυδάς**Αναπληρωτής:** Ιωάννης Βούτας**Μέλη.:** Πολυχρόνης Περιβολάρης, Παναγιώτης Σταματογιάννης,
Δήμος Κοντοδήμος, Γεώργιος Αθανασόπουλος**Επιτροπή Πληροφορικής****Υπεύθυνος:** Διονύσιος Πλέσσας**Αναπληρωτής:** Χρήστος Πλ. Ηλιάδης**Μέλος.:** Γεώργιος Καραμιζάρης**Επιτροπή Βιβλιοθήκης****Υπεύθυνος:** Χρήστος Πλ. Ηλιάδης**Αναπληρωτής:** Ηλίας Τζιτζικιάκης**Μέλη:** Ευαγγελία Αποστολίδου**Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ»****Υπεύθυνος:** Ηλίας Τζιτζικιάκης**Αναπληρώτρια:** Ευαγγελία Αποστολίδου**Συντακτική Επιτροπή του περιοδικού «ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ»****Υπεύθυνος:** Πολυχρόνης Περιβολάρης**Αναπληρωτής:** Ηλίας Ποιηλάκης**Επιτροπή Ποιότητας Ζωής και Παροχών για τα Μέλη****Υπεύθυνοι:** Ζωή Γεράνη, Δήμος Κοντοδήμος**Επιτροπή Πολιτιστικών Εκδηλώσεων****Υπεύθυνη:** Ισμήνη Ζώρζου**Αναπληρωτής:** Ηλίας Τζιτζικιάκης**Μέλη:** Ευαγγελία Αποστολίδου, Αθηνά Σταμελάκη**Επιτροπή Αθλητικών Εκδηλώσεων και Εντευκτηρίου****Υπεύθυνος:** Ιωάννης Βούτας**Αναπληρωτής:** Διονύσιος Πλέσσας**Μέλη.:** Δήμος Κοντοδήμος**Επιτροπή για θέματα Αντιποίησης του Δικηγορικού Επαγγέλματος****Υπεύθυνοι:** Ιωάννης Βούτας, Πολυχρόνης Περιβολάρης**Μέλη:** Αριστομένης Μπαλάσκας, Παναγιώτης Σταματογιάννης

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΠΕΙΡΑΙΑ

4^ο

ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΟ
ΤΟΥΡΝΟΥΑ
ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗΝ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΣΑΒΒΑΤΟ 25.04.2026
ΩΡΑ 10:00 π.μ.

Δηλώσεις συμμετοχής έως και 17/04/2026 στο email: skakistiko@dspeiraia.gr

ΑΙΘΟΥΣΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
(Ηρώων Πολυτεχνείου 47, 1ος όροφος)